S-67

ŞCOALA BASARABEANĂ

REVISTA CORPULUI DIDACTIC PRIMAR DIN MUNICIPIUL CHIŞINĂU
ŞI JUDEŢUL LĂPUŞNA

SUMARUL

Orientarea şi selecţia profesională . . *I. Sarion*
Scrierea copiilor de cl. I primară . . . *Florian Stănică*
Realizări muzeologice . . . . . *Petru Ţanţu*
Psihonaliză şi Psihosinteză . . . . . *Vasile Chicu*
Chemare . . . . . *Portase Prut*
Răboj străjeresc . . . .

Cărţi:

I. C. Petrescu. Contribuţii la o pedagogie românească—**V. Chicu.** *Sabin Velican.* Pământ viu—**M. Curicheru.**

Reviste:

Marginalia: Izvoraşul *(Redacţia).* Sensul vieţii şi operii lui M. Eminescu—*V. Chicu.*

Reviste: Pământul. Romînia literară. Facla. M. S. Sănătatea. Pentru inima copiilor. Şcoala şi vieaţa *(P. Ţ.)* Reviste primite la redacţie.

N. Teslev, Necrolog—**Profor.**

Anul VII, Nr. 7—8 Septemvrie—Octomvrie 1939

ŞCOALA BASARABEANĂ

REVISTA CORPULUI DIDACTIC PRIMAR DIN MUNICIPIUL CHIŞINĂU
ŞI JUDEŢUL LĂPUŞNA

† *ARMAND CĂLINESCU*

Fost prim-ministru

Omagiind memoria lui Armand Călinescu, neobositul muncitor pentru liniştea şi trăinicia statului romînesc în hotarele actuale, înfierăm, cu toată puterea conştiinţei, crima celor rătăciţi, barbarismul lor anti-creştin, anti-naţional şi anti-uman.

Pe urmele trasate de cel dispărut ne cunoaştem datoria: pace, muncă, unire, strajă la hotare. Şi dacă va fi nevoe, sacrificiul de sine pentru binele Patriei.

С.х.6767

БИБЛИОТЕКА
4891

Redacţia

МССР
Государственная
республиканская библиотека
им. Н. К. Крупской

Orientarea şi selecţia profesională

Atîta timp cât munca a păstrat un caracter mai mult natural şi a cerut eforturi care puneau în joc întreaga personalitate a individului, problema orientării şi selecţiei profesionale nici nu s'a putut pune. Specializarea progresivă a tecnicei muncii a schimbat însă situaţia. „Maşina, de exemplu, lărgindu-şi treptat rolul în producţiune, a redus cu atât mai mult pe al omului şi din activitatea pe care acesta o poate desfăşura, nu reţine decît o parte“ [1]). In marile întreprinderi, omul a devenit un organ specializat într'o anumită ramură a producţiei, un instrument care nu trebue să dea decît ceeace i se cere. Restul posibilităţilor, adică cea mai mare parte a personalităţii sale, nu interesează, sau interesează numai într'atît, cît poate folosi sau stingheri partea interesată.

Cînd munca, la care e pus lucrătorul, corespunde cu aptitudinile sale psiho-fizice, este cu atît mai bine pentru lucrător, cît şi pentru întreprindere; cînd acest lucru nu se întîmplă, se ivesc complicaţii destul de grave pentru ambele părţi. Lucrătorul, pus să îndeplinească o activitate pentru care nu are aplicaţie, *lucrează în direcţia celei mai mari rezistenţe.* Deaceea ajunge să-şi dispreţuiască profesiunea. Lucrează fără interes, pierzînd din timp şi depreciind materialul şi instrumentele. Randamentul lui e slab, atît cantitativ, cît şi calitativ. Adesea, prin neîndemînare sau din cauza lipsei de atenţie cu care lucrează, poate provoca accidente de lucru. Contrar se întîmplă cu lucrătorul pus la locul potrivit. Activitatea acestuia este un răspuns *indirect* la unele solicitări interne. Deaceea lucrează cu tragere de inimă. Nu se plicti-

[1]) Dr. H. Vallon: Principes de psychologie. Paris, 1930.

seşte şi îşi iubeşte profesiunea. Pus în condiţiuni optime de lucru, dă maximum de randament calitativ şi cantitativ.

Problema care se pune, în astfel de situaţie, este „punerea omului la locul potrivit", propoziţiune, care rezumă, pe scurt, problema orientării şi selecţiei profesionale.

Orientare şi selecţie profesională înseamnă în fond acelaş lucru — reglementarea execuţiei muncii în conformitate cu posibilităţile biologice şi psihice ale individului. Intre ele există însă şi unele deosebiri. Orientarea profesională îşi propune să găsească pentru un individ profesiunea cea mai potrivită, pe cînd selecţia profesională—să găsească pentru o profesiune individul, sau indivizii cei mai potriviţi. Schematic această deosebire se poate înfăţişa în modul următor: [1])

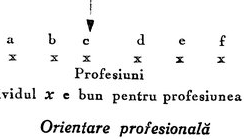

Individul *x* e bun pentru profesiunea *c*

Orientare profesională

Pentru profesiunea *x* e bun individul *b*

Selecţie profesională

Orientarea profesională este operă de interes social. Ea tinde să dea fiecăruia o ocupaţie potrivită aptitudinilor sale. Prin orientare profesională fiecare individ devine un element de ordine şi progres în societate şi stat, iar numărul celor fără profesiune, ca şi a celor rataţi, va scădea pînă la dispariţie. Fiecare lucrînd cu dragoste în ramura lui de activitate, vieaţa economică a statului va lua o altă desvoltare. Dacă astăzi multe întreprinderi simt lipsa personalului romîn specializat, se datoreşte, în bună parte, şi inexistenţei orientării şi selecţiei profesionale.

Selecţia profesională este o operă de interes mai mult privat. Orice întreprindere care doreşte să-şi raţionalizeze producţia, începe prin a-şi alege personalul. Succesul raţionalizării depinde de eficacitatea selecţiei. Deaceea multe întreprinderi îşi organizează, singure sau asociate, laboratoare psihotehnice. Intreţinerea acestor laboratoare necesită o cheltu-

[1]) Dr. F. Baumgarten: Die Berufseignungsprufungen. Munchen, 1928, p. 81

ială foarte sensibilă pentru orice întreprindere. Şi numai datorită utilităţii de care dau dovadă, sunt menţinute.

Totuşi, au fost momente, cînd necesitatea orientării, ca şi selecţiei profesionale, a fost pusă la îndoială. Astăzi, judecînd după numărul oficiilor de orientare profesională, create la noi ca şi în alte părţi, se pare că faza scepticismului a fost depăşită. Orientarea ca şi selecţia profesională, cu toate neajunsurile de care suferă pînă acum, sunt socotite ca o verigă necesară în procesul de raţionalizare a muncii.

Adevărurile fundamentale pe care se întemeiază una ca şi cealaltă sunt în număr de 3:

1. Oamenii se deosebesc după structura psiho-fizică şi aptitudinile individuale.

2. Fiecare profesiune pretinde, pentru a fi exercitată în modul cel mai rentabil, anumite aptitudini.

3. Aptitudinile se pot constata şi măsura obiectiv.

Primul şi al doilea adevăr sunt de o evidenţă aproape axiomatică, cel de al treilea are însă nevoie de unele lămuriri suplimentare. Fiecare e convins că nu toţi oamenii sunt deopotrivă de buni muzicanţi, desenatori, decoratori, sculptori, etc. Tot aşa uşor îşi poate cineva închipui, că reuşita într'o profesiune e condiţionată de anumite însuşiri sau aptitudini psiho-fizice — proprii acelei profesiuni. Aşa, d. p., profesiunea de şofer pretinde o foarte bună atenţie distributivă, mare acuitate vizuală şi auditivă, putere de reacţiune promptă, etc. Individul, fără aceste aptitudini, va fi un şofeur slab. Nu numai atît. Prin numărul de accidente pe care le provoacă este un permanent pericol social. Acest individ ar fi putut fi — în altă ramură de activitate — un foarte bun profesionist. Ceea ce i-a lipsit, a fost tocmai orientarea profesională.

Greutatea de care se loveşte orientarea şi selecţia profesională — piatra lor de încercare — este actualizarea adevărului, închis în afirmaţia că aptitudinile se pot constata şi măsura. E drept, că din cele mai vechi timpuri omul a făcut sforţări numeroase pentru a cunoaşte caracterul sau aptitudinile semenilor săi. Grija de căpetenie a omului, trăind în societate, a fost să ştie cu cine are de a face. Şi pentrucă pe căile obişnuite de cunoaştere scopul acesta nu putea fi atins,

s'a recurs atunci la diferite soiuri de aprecieri: după astre, liniile mînei, feţei, caracterele scrisului. Aceste încercări, ori cît de mult geniu intuitiv ar fi cuprins şi ori cît ar concorda astăzi cu unele consecinţe ale psihologiei strictualiste, din lipsa unui mod sistematic de cercetare, au rămas infructuoase. A trebuit să se ajungă la Galton — vestit antropolog englez, care, din alte motive decît acele ce ne interesează aici [1]) în *Inguiries into human Faculty* (1883), încearcă, pentru prima dată, să studieze, într'un mod riguros şi sistematic, diferenţele individuale. Meritul acestuia e cu atît mai mare, cu cît nu s'a mărginit numai la înregistrarea lor, ci a căutat să le studieze şi din punct de vedere statistic.

Cei care au făcut primele încercări de determinare a aptitudinilor mintale individuale, sunt psihiatrii Rieger şi v. Würzburg. Aceştia, intrigaţi de simptomele prin care trecea un bolnav care fusese rănit la creer, îşi propuseră să-i facă un inventar psihologic. Pentru aceasta ei îl supuseră unei serii de probe cu privire la percepţie, memorie, inteligenţă, etc. La urma lucrării [2])ei dau un plan al examenului inteligenţii, care rămîne la simple generalităţi. Lipseşte orice încercare de etalonaj.

Tot în acelaş timp, Oern, elevul lui Kraepelin, publică o lucrare de psihologie individuală, în care dă o serie de probe pentru a scoate în evidenţă deosebirile individuale (memorizarea de silabe fără sens, corijarea unui text, etc.).

Un pas mai departe face cunoaşterea aptitudinilor în 1890, cînd americanul Cattell publică o serie de probe, pe care pentru prima dată le numeşte *mental tests* — denumire care a rămas — şi prin care îşi propune să determine fizionomia mintală a unui individ. Aceste probe, în număr de 10, vizează aproape numai funcţiunile psihice inferioare. Or, cu şase ani mai tîrziu, într'un articol publicat în *l'Anné psychologique*, Binet şi Henri, arată că ceea ce face ca oamenii să se deo-

[1]) Obiectivul lui Galton nu era să pună la dispoziţia pedagogilor sau consilierilor profesionali (cari nici nu existau pe atunci) o metodă de diagnosticare a aptitudinilor, ci voia să găsească metoda selecţiei umane, el fiind fondatorul *Eugeniei.*

[2]) Rieger. Beschreibung der Intelligenzstörungen. Würzburg, 1889.

sebească mai mult, nu sunt atît funcţiile psihice inferioare, cît cele superioare. Un individ nu se deosebeşte prea mult de altul prin diferitele senzaţii şi mişcări elementare, cît prin procesele superioare ca: atenţie, imaginaţie creatoare, inteligenţă, etc. Deaceea ei propun o serie de texte noi, cari rămîn importante, mai ales, prin direcţia nouă pe care o imprimă cercetărilor.

După această dată, numărul textelor creşte enorm. Scopul în care sunt create e diferit. Unele se prezintă ca mijloace de diagnostic mintal, altele ca mijloace de investigaţie a psihologiei generale, sau ca mijloace pentru măsurarea oboselii. Toate suferă însă de acelaş neajuns. Niciunul nu e însoţit de vreo încercare de etalonare, de vreo scară de gradaţiuni, ceeace răpeşte orice posibilitate de întrebuinţare practică. „Psihologii s'au comportat ca şi fizicienii, care ar inunda piaţa cu metri, termometri, pe care ar fi omis să-i gradeze sau etaloneze".[1])

Mulţi începuseră să vorbească cu ironie despre metoda textelor, cînd în 1905 se deschide o cale nouă, care produce o nouă înviorare. Binet, în colaborare cu Simon, dau la iveală faimoasa lor „scară metrică a inteligenţii"[2]), care permite nu numai diagnosticarea inteligenţii, ci şi cunoaşterea gradului ei de desvoltare în ani şi luni. Incercarea aceasta, cu excepţia Franţei, este primită peste tot, cu admiraţie şi entuziasm. Textele lui Binet şi Simon sunt verificate şi completate de Decroly la Bruxelles, de Terman şi Goddard în Statele-Unite, de Bobertag în Germania, de Jaederholm în Stockholm, etc. Chiar dacă astăzi scara metrică a lui Binet şi Simon nu mai prezintă importanţa care i s'a atribuit atunci, meritul autorilor ei nu este prin nimic micşorat. Ei au fost primii care au arătat că un text neetalonat nu are nicio valoare şi tot ei au încercat prima tentativă de gradare.

Dela Binet încoace, metoda cunoaşterii aptitudinilor a făcut mari progrese. Totuşi n'au fost învinse toate dificultă-

---

[1]) Ed. Claparède. Comment diagnostiquer les aptitudes chez les écoliers, pag. 12. Flammarion, Paris 1925.

[2]) Binet et Simon: Methodes nouvelles pour le diagnostique du niveau intellectuel des anormaux. Ann. ps. 1905.

ţile. Cu toate încercările practicienilor, nu s'a ajuns încă la măsurarea unei aptitudini în stare pură. Şi pentrucă noţiunea de aptitudine stă în centrul preocupărilor psihotehnice, să ne oprim puţin asupra ei.

Obişnuit, prin aptitudine se înţelege dispoziţia naturală de a face ceva. Această dispoziţie se constată prin pornirea individului către anumite genuri de activitate şi se măsoară prin cantitatea şi calitatea activităţii depuse — prin ceea ce se cheamă randament. Inteligenţa, imaginaţia, memoria, dexteritatea manuală, auzul, văzul, privite sub unghiul randamentului, pot deveni aptitudini. Chiar caracterele fizice ca : greutate, talie, capacitate respiratorie, tensiune arterială, etc., cînd sunt considerate din punct de vedere al randamentului, pot fi privite ca aptitudini sau inaptitudini. Astfel, obezitatea, capacitatea respiratorie mică, tensiunea arterială ridicată, sunt considerate adevărate inaptitudini pentru anumite profesiuni (aviator, sportiv, profesiuni unde se cere rezistenţă fizică). Din contra, o bună capacitate respiratorie este o aptitudine pentru un înotător, o talie suplă pentru un dansator, etc.

Prin urmare, toate însuşirile psihice sau fizice, privite prin prizma randamentului, pot constitui aptitudini sau inaptitudini.

Dar aptitudinea presupune şi o diferenţă individuală. Dacă toţi oamenii ar fi la fel, oricît am considera însuşirile lor din punct de vedere al randamentului, n'ar mai fi nevoie să vorbim de aptitudini. A spune despre cineva că are o aptitudine, înseamnă că randamentul său, într'o anumită direcţie, întrece mijlocia pe care o ating majoritatea semenilor săi. Acesta ar fi sensul absolut al noţiunii de aptitudine. Ea poate fi însă considerată şi în sens relativ — adică, cineva are o aptitudine mai desvoltată în raport cu altul, nu cu o anumită normă. Aptitudinea poate fi, astfel, definită ca o dispoziţie naturală, care sub raportul randamentului, diferenţiază pe oameni din punct de vedere psiho-fizic.

Pentru a măsura o aptitudine, trebue deci să determinăm care este diferenţa între randamentul aceleeaşi dispoziţii naturale a mai multor indivizi. Or tocmai aici întîmpinăm greutatea cea mai mare.

Prin dispoziţie naturală se înţelege aptitudinea pură, fără niciun aport din partea exercitării ulterioare. Ceea ce înseamnă că pentru a cunoaşte gradul unei aptitudini, trebue să o măsurăm înainte de intervenţia exerciţiului. Este aceasta posibil? Există aptitudini în stare pură? Greu de răspuns. Aptitudini în stare relativ pură nu există decît în primii ani ai copilăriei, iar în stare absolut pură, în primele luni după naştere. Soluţia, care s'ar impune în acest caz, ar fi să procedăm la măsurătoarea şi inventarierea aptitudinilor imediat după naştere. Cum aceasta este imposibil, ar urma să mai aşteptăm 4 sau 5 ani, socotind că 'n acest timp efectul exerciţiului n'ar prezenta mare importanţă. Se ridică însă o obiecţiune: suntem noi siguri că, la vîrsta la care facem examenul, au apărut toate aptitudinile? Nu sunt aptitudini care apar după 12 şi chiar 15 ani? Dacă sunt unele caractere fizice şi fiziologice, care apar la o anumită vîrstă, dece nu am admite acelaş lucru şi despre aptitudini? Este, de altfel, un fapt cunoscut, că multe din aptitudini se relevează odată cu pubertatea. La toate acestea mai trebuie să adăogăm şi faptul intangibilităţii aptitudinilor. Pubertatea, mai ales, poate produce, cîteodată, schimbări radicale. Copiii, cari manifestă dispoziţie pentru o anumită ramură de activitate, pot trece la preocupări diferite sau chiar opuse. Schimbarea poate merge aşa departe, încît, din introvertit, individul poate deveni extravertit. Natural, aceste cazuri de transformări radicale sunt destul de rare. În general, pubertatea, cu toată revoluţia pe care o produce în organismul şi psihicul individului, nu schimbă prea des vechile înclinări. Trebuie atunci să amînăm inventarierea aptitudinilor pînă după pubertate? Riscul poate fi destul de mare. După pubertate se pot produce două situaţiuni: *sau* structura psihică nu suferă transformări radicale şi, în acest caz, diagnosticarea aptitudinilor nu se mai poate face, pentrucă a intervenit exerciţiul, *sau* ea suferă transformări radicale. Cum acum apar aptitudini noi, acestea pot fi măsurate fără a li se imputa efectul exerciţiului. Dar, ce facem cu indivizii din prima situaţie şi care sunt mai numeroşi? Psihologul se găseşte aici într'o situaţie, care ia aspectul unei dileme. Ori măsurăm aptitudinile indivizilor, să zicem, la 5 ani, ori la 15 ani.

rezultatul este acelaş, măsurarea nu prezintă nicio garanţie de obiectivitate. In primul caz, e prea timpurie, în al doilea caz, prea tardivă.

In intervalul dela 5—15 ani se pot produce schimbări care, ori nu intră în măsurătoare, ori intră, dar o falsifică. Şi într'un caz şi 'n altul, măsurarea nu este suficientă.

Nu rămîne decît ca în diagnosticarea aptitudinilor să se ţină seamă şi de schimbările produse în acest interval. Dacă momentul orientării profesionale este mai tîrziu ca 15 ani, desigur că trebuie să ţinem seamă de intervalul pînă la vîrsta respectivă.

Cunoaşterea aptitudinilor ia astfel un alt aspect. Ea nu se poate face dintr'odată şi în orice stadiu de evoluţie. Ea presupune observaţii sistematice îndelungate şi repetate. Numai astfel putem prinde momentul apariţiei aptitudinilor, modul lor de evoluţie şi gradul lor de stabilitate.

Fiecare individ trebuie observat în manifestările sale din cea mai fragedă copilărie, iar rezultatul consemnat într'o fişă individuală de observaţie. Fişa aceasta trebuie începută de părinţi şi continuată în grădina de copii, şcoala primară, secundară şi chiar universitate. In felul acesta, opera de orientare sau selecţie profesională ar deveni pe cît de uşoară, pe atît de sigură. Orientatorului profesional nu i-ar rămîne decît să studieze şi verifice fişa de observaţie a fiecăruia. El ar putea să-şi dea uşor seama, care sunt aptitudinile dominante ale unei individualităţi, în ce măsură au fost, sau pot fi exercitate. N'ar mai trebui decît să procedeze la un examen psihotehnic final, să consulte monografiile profesionale — care indică aptitudinile cerute de fiecare profesiune — şi să dea îndrumarea cuvenită.

In momentul de faţă suntem departe de o astfel de situaţie. Fişele individuale de observaţie sunt mai mult un deziderat decît o realitate. Atît corpul didactic primar, cît şi cel secundar, din lipsa unor informaţii suficiente, nu apreciază la justa lor valoare aşa numitele „fişe pedagogice". Completarea acestora este considerată, în majoritatea cazurilor, ca o corvoadă impusă de legi şi regulamente, iar cînd este luată în serios, stîrneşte ironia colegilor.

Se înţelege că orientarea profesională se resimte de acest fapt. In lipsa fişei individuale de observaţie, consilierul profesional rămîne să se descurce singur cum poate mai bine. În general, el procedează la o inventariere a aptitudinilor candidatului şi luînd şi sfatul medicului specialist în psihotehnică, face orientarea. Natural că acest mod de orientare, din motivele amintite mai sus, nu este cel mai bun, totuşi e mai bun decît vechile şi obişnuitele mobile în alegerea unei profesiuni (dorinţa părinţilor, rudelor, influenţele mediului, dorinţa de cîştig, moda, etc.). Idealul rămîne însă altul: orientarea precisă pe baza diagnosticării aptitudinilor prin examen psihotehnic şi fişă individuală de observaţie. Pentru aceasta trebuie să aşteptăm completarea conştiincioasă a „fişelor pedagogice".

I. Sarion
Conducătorul Oficiului de Orientare Profesională, Chişinău

Orice nouă dorinţă e începutul unei noi nevoi, embrionul unei noi tristeţi.

Voltaire

* * *

Cel, a cărui credinţă e slabă, nu poate trezi credinţă în sufletul altuia.

Lao Tse

* * *

Simplicitatea vieţii, limbii şi a obiceiurilor dau forţă naţiunii. Luxul, un limbaj bombastic, obiceiuri trândave, duc către slăbiciune şi pieire.

John Rëschin

* * *

Fii sincer chiar cu copiii, îndeplineşte cele promise lor, altfel te obişnueşti de a minţi.

Talmudul

SCRIEREA COPIILOR DE CLASA I-a PRIMARĂ

Ori de cîte ori a venit ocazia, am accentuat, că chiar dacă structura organizaţiei şcolare sau programa ar fi certate cu spiritul nou al şcoalei active, al şcoalei copilului, al şcoalei croite pe măsura, pe puterile, necesităţile, trebuinţele insului în devenire — copilul, — prin metodele şi ustensilele, care sunt la îndemîna educatorilor, se poate realiza, dacă nu în întregime, cel puţin în bună parte, dezideratul şcoalei noi. Intr'o măsură considerabilă, prin metode eficiente, salutare, puse la îndemîna unor educatori animaţi de un suflu nou de vieaţă, dornici de intronarea unei atmosfere plăcute, naturale în cadrul şcoalei, se remediază atîtea lacune ale şcoalei acesteia verificate insuficientă, eronată şi nepsihologică.

Că se impune în mod categoric un refond al şcoalei noastre primare, suntem de acord, — trebuind să se elaboreze şcoala pe măsura psihofizicului copiilor noştri, şcoală, — creaţia naturală impusă de trebuinţele copilului şi-ale societăţii, croită în aşa fel ca să cultive şi să desăvîrşească virtualităţile native ale fiecăruia, să ţină seamă de gradul şi calitatea inteligenţei tuturor, — dar pînă atunci nimeni nu ne poate împiedica să lucrăm la îmbunătăţirea zi de zi, a metodelor şi şi ustensilelor necesare, modelîndu-le după sugestiile fericite ale celor competenţi şi în raport cu realităţile noastre concrete.

Un punct nevralgic al şcoalei noastre este scrierea de fiecare zi, scrierea obişnuită, care dă de lucru atît de mult tuturora: elevi şi educatori. Străduinţe considerabile se depun din ambele părţi, urmărindu-se însuşirea unei scrieri rapide, vizibile, naturale, corecte şi estetice. Dificultăţile, ne-

reuşita, necazurile le-a întîmpinat fiecare, plîngerile sunt pe buzele tuturor. Şi nici acum, cu toate piedicile, silinţele n'au contenit, căutîndu-se, cu oricîte eforturi, siluindu-se sufletele nevinovaţilor copii, să se ajungă la scrierea frumoasă.

In faţa acestor deficienţe psihologice, pedagogice şi higienice, n'au stat toţi cu mîinile încrucişate, nu toţi au dat din umeri desnădăjduiţi, nu pe toţi a pus stăpînire decepţia. S'a căutat determinarea cauzelor, spre a se porni cu certitudine la găsirea remediilor necesare. Problema a fost cercetată şi rezolvată în întregime în unele părţi, în parte în altele. Cele mai vii şi preţioase cercetări au avut loc în Germania, încă de mult timp. După ea au adoptat şi alte ţări remediile preconizate ; astfel s'a ajuns la înlăturarea dificultăţilor scrierii în şcoalele din ţările din Apus.

Problema aceasta a scrierii implică, la noi, avînd în vedere deficienţele — i nefaste, discuţii psihologice şi tehnice Partea psihologică a fost rezolvată în chip fericit, mai mult indirect bineînţeles, de către *Dr. O. Decroly*, prin abecedarul său, fundat pe metoda globală, pe care abecedar îl găsim utilizat în Belgia, Franţa, Elveţia, etc.

Abecedarul acesta implică predarea întîiu a cuvintelor normale, apoi, mai tîrziu a părţilor sale componente, grupe de silabe, litere, etc. Este un abecedar psihologic, dată fiind precizarea psihologică de o incontestabilă eficacitate, rezultantă a unor fidele, obiective şi ştiinţifice investigaţii, că pînă la o anumită vîrstă, copilul are mai clară şi mai sigură intuiţie, percepţia obiectului în întregime, a întregului şi mult mai tîrziu a părţilor sale.

La noi problema aceasta, în legătură cu scrierea copiilor, a fost pusă în discuţie de d-nii *Şt. Stoian* [1]), *Gr. Tăbăcaru* [2]) şi *M. Biciulescu* [3]), cerînd, în consecinţă, elaborarea abecedarului fundat pe metoda globală, care este în concordanţă cu psihologia copilului, atît în ceeace priveşte învăţarea cetirii cît şi a scrierii.

1. Şt. Stoian.

2. Gr. Tăbăcaru: „Didactica experimentală.—Şcolarul.

3. M. Biciulescu: Scrierea în cls. I prim. Revista: Şc. şi fam. de mîine No. 82—936.

La aceste consideraţiuni psihologice se adaugă altele: metoda, procedeul, ustensilele, care toate, nesocotesc puterile copilului, toate converg în a înrăutăţi condiţiile şi reuşita scrierii.

Se cere copiilor, din şcoala primară, nici mai mult nici mai puţin, decît executarea unei scrieri caligrafice frumoase, rapide, lizibile, etc. De aici eforturi peste eforturi, ştersături, reveniri continue, pe tăbliţe, mîsgăliturí, pete, file rupte, găurite din prea desele ştersături, îndreptări repetate spre a se satisface cerinţele unei scrieri frumoase. O imposibilitate inutilă deocamdată, ce nu respectă puterile copilului, putinţele lui de creaţie, lipsa lui de exerciţiu, atît de necesar mai ales aci, nesiguranţa mîinii şi a puterii de distingere a ochiului.

Răul cel mai mare îl vedem însă în peniţa inadecvată neexerciţiului, neştiinţei copilului în a mînui o peniţă menită să realizeze scrierea frumoasă, caligrafică, peniţa Klaps sau cea de aluminium. Cu neajunsurile acestui ustensil desagreabil copilului, inadecvat puterii lui de a scrie, s'a războit, la noi, d-l M. Biciulescu [4]) şi au fost biruite, remediate cu succes. Mărturiile sale lăudabile, nu stau atît în entuziastele afirmaţii, cît în realizările efectuate de mai multe şcoale, din mai toate unghiurile ţării, care şi-au procurat peniţele speciale, recomandate de dînsul, peniţe făcute de fabricile germane, după indicaţiile date de pedagogii ce-au fost preocupaţi de această problemă.

Realizărilor acestora dela noi adaog şi modestele-mi încercări şi realizări, ce confirmă întru totul afirmaţiile şi observaţiiile d-lui Biciulescu.

Peniţa obişnuită, ordinară — cea de aluminium sau cea Klaps — cînd este nouă constitue un adevărat calvar pentru elev, iar cu cît se învecheşte este mai plăcută la scris. Implică, mai ales la început, o apăsare mai mare, o mai mare grijă la purtat, o anume poziţie şi-o dexteritate deosebită în conducere, spre a reda scrierea frumoasă, rapidă, lizibilă, etc. Dar de aceste eforturi nu sunt capabili copiii pînă pe la

4. M. Biciulescu: Vezi: Şc. şi fam. de mîine No. 40/931; 41, 42, 46 — 47/932; 53—54/933; 61/934; 82/936.

vîrsta de 10 ani, cum accentuiază d. prof. Gr. Tăbăcaru. Peniţa aceasta obişnuită, se înfige în hîrtie, stropeşte şi murdăreşte caetul, atunci cînd este pusă în mîna copiilor.

Cu peniţa, copilul nu mai repetă aceleaşi mişcări, — nu mai poate, — uniforme, de aceeaşi tărie, pe care le executa la scrierea cu condeiul pe tăbliţe, ci trebuie să poarte tocul, cînd uşor, cînd tare, după împrejurări. Deci — cu aceste multe obişnuinţe — nu numai că nu se mai realizează o scriere caligrafică, estetică, în ceea ce priveşte caligrafia, dar nici scrierea obişnuită nu este cea naturală, ci ese diformată grozav, o scriere neregulată, cu litere încurcate, cu file împunse, pătate, o completă dezordonare în scriere, întrerupere de cuvinte, suire şi coborîre, din cauza dificultăţilor întîmpinate în timpul scrierii. Ori „scopul scrierii în şcoala primară şi mai ales în cls. I,—după cum ne-a arătat şi d-l Prof. Tăbăcaru—nu poate fi scrierea cursivă caligrafică, ci perfecţionarea, cizelarea scrierii brute, căpătate de elevi în mod natural, prin utilizarea unor unelte (peniţe), care în loc să-i împiedice pe copii la scris, să-i ajute, să le uşureze munca printr'o scriere de alunecare (tracţiune), iar nu de presiune, singură în stare să dea începătorilor deprinderea mecanismului scrierii, după puterile lor fizice şi intelectuale" [5]).

Dela consideraţiunile acestui articol plecînd şi dela cele ale altora preocupaţi de această problemă, putem conchide cu certitudine implacabilă la înlăturarea peniţelor obişnuite şi în locul lor introducerea peniţelor speciale, care răspund cerinţelor încălcate atît de vădit şi de nefast de peniţa ordinară. Peniţele speciale necesită aceeaş presiune, cu care elevul s'a obişnuit dela scrierea cu condeiul sau creionul. Redă o scriere lizibilă, mult mai uşor de executat, o scriere uniformă, cu literile rotunjite.

De altfel, de calităţile acestor peniţe vorbesc atît de plauzibil, convingător, însăşi elevii. Intrebaţi fiind, iată ce mărturisesc: (redau numai cîteva răspunsuri din multele pe care le posed).

V. Gh. cls. V-a...„Mie îmi plac foarte mult peniţele spe-

5. M. Biciulescu: art. Scrierea în cls. I prim. (Şc. şi fam. No. 82).

ciale, fiindcă scriu mai frumos, fac litera foarte frumoasă. Mai îmi plac fiindcă au o formă frumoasă".

V. Fl. cls. V..."să scriu cu peniţele speciale fiindcă scriu mai bine".

V. C. cls. VI..."îmi place să scriu cu cele speciale fiindcă scriu foarte bine. Scrie cum îmi place mie. Am scris de cîteva ori şi am scris mai frumos decît cu cele obişnuite".

G. I. cls. V... „îmi place să scriu cu peniţa specială că atunci scriu parcă unge şi nici nu zici că scrie, pe cîtă vreme celelalte cu care am scris pînă acum se înfing în caet şi mînzoleşte caetul.

B. D. cls. V..."să scriu cu peniţa specială. Pentrucă nici nu apăs şi scrie şi doar o conduc şi nici nu intră în caet".

L. D. cls. V... „să scriu cu peniţele speciale, pentrucă scriu mai repede şi mai bine".

P. Fl...."îmi plac cele speciale, fiindcă scriu mai frumos şi parcă ung cînd scriu cu ele. Pe cînd cele obişnuite scriu subţire şi de multe ori se strică şi intră în caet".

Găsim necesar să accentuăm introducerea acestor noi şi adecvante ustensile, mai ales acum şi la cls. I, unde se poate mai uşor, mai vădit, observa diferenţa între o peniţă şi alta. Scepticii n'au decît să pornească la experimentări concrete şi se vor convinge că nu este nicio exagerare în afirmaţiile făcute aci.

Aceeaşi obiecţie aduc peniţei obişnuite şi d-nii I. P. Angelescu şi N. C. Enescu [6]): „Obstacol în calea deprinderii unei bune scrieri este şi peniţa cu vîrful ascuţit. Acest fel de peniţe cu un prea mare efort în mînuirea ei, pe lîngă faptul că, la începători, sgîrie hîrtia, se împlîntă şi stropeşte". Pentru înlăturarea acestora conchid în mod categoric, cerînd introducerea peniţelor speciale. „Astfel, scrierea se obţine fără nici o presiune şi copilul poartă uşor tocul, dîndu-i posibilitatea de a-şi perfecţiona scrisul (I. P. Angelescu şi N. C. Enescu).

In felul acesta se respectă puterile copilului, se respectă individualitatea sa, dîndu-i-se latitudine de manifestare naturală şi în ceeace priveşte scrierea. **Florian Stănică**

6. I. P. Angelescu şi N. C. Enescu: „Pedagogia şi educaţia contemporană"

N. R. Articolul este reprodus din revista „Pentru Inima Copiilor".

Realizări muzcologice

1. Să trecem la realizări bucată cu bucată.

E vorba să preparăm şi să aranjăm cele necesare pentru a demonstra ceeace ne dau oasele.

Veţi lua un os de porc sau vacă, de preferat încheietura; osul va fi crud. Il veţi curăţi de carne şi-l veţi fierbe cît se poate de mult.

După 2—3 ore de fiert în clocot, scoateţi vasul de pe foc şi-l lăsaţi pentru răcire.

Odată răcirea efectuată, veţi avea un strat de seu la suprafaţă. Adunaţi cu grijă această untură într'o eprubetă cu fundul plat, ce o veţi găsi de vînzare la unele farmacii mari cu costul de 1,50 lei bucata.

Osul îl puneţi într'un săculeţ de pînză sau acoperindu-l cu o cîrpă groasă, îl veţi fărâma în bucăţi cît mai mici; aceste particele osoase le veţi pisa într-o piuă obicinuită şi din cînd în cînd veţi cerne conţinutul piuei printr'o sită cît mai deasă. Făina realizată în acest fel o colectaţi într'o eprubetă din cele procurate — e făina de os.

Dela farmacie veţi cumpăra uleiul de oase (25 gr.), amoniu (25 gr.), cărbune de os (25 gr.) — toate acestea se introduc în aceleaşi epurbete.

Dela băcănie cumpăraţi 2 foi de gelatină albă, iar dela un magazin de vopsele procuraţi o bucată de cleiu de oase.

Procuraţi-vă şi doi nasturi de os, din cei ce se cos la rufe.

Căutaţi o bucată 50 × 40 cm. carton de cizmarie (9 lei bucata Nr. 11 — dintr'o bucată mare veţi avea 4 — 5 planşe mici); daţi această bucată de carton cu cleiu subţire de tîmplărie. După uscare mai ungeţi odată şi lipiţi pe carton o bucată de hîrtie de Alexandria (desen) de aceleaşi dimensiuni şi pregătită din timp. Aveţi grijă să puneţi totul sub o presă ce ar acoperi bine întreaga suprafaţă a cartonului, numai după ce aţi frecat cu o bucată de hîrtie curată toată faţa hîrtiei lipite.

Spargeţi sus două găuri cît se poate de corect, aranjaţi pe această planşă toată colecţia în următorul fel:

1. Osul; 2. Untura; 3. Uleiul; 4. Amoniul; 5. Cărbunele de oase; 6. Cleiul de oase; 7. Gelatina; 8. Obiecte de os (nasturii — în cazul nostru).

Notaţi, cu un creion ascuţit bine, locurile pe unde veţi sparge cartonul pentru legare. Luaţi o sulă şi după ce veţi scoate toate obiectele, spargeţi cu toată grija cartonul în locurile notate.

Fixarea o veţi face-o cu ajutorul sîrmei zincate cel mai mic număr (pentru legatul periilor şi măturilor). Intîiu osul se fixează cu ajutorul a două sîrme în cruce şi legate strîns în dos, apoi două sîrme, una sus şi una jos pentru fiecare eprubetă.

Cleiul va fi găurit cu un burghiu sau se va lega cu sîrmă peste bucată.

Sîrmele în dosul planşei se strîng prin răsucire cu ajutorul cleştelui.

Planşa e gata, verificaţi dacă dopurile dela fiecare eprubetă sunt bine fixate, dacă eprubetele au o poziţie verticală perfectă şi lăsaţi-o la o parte.

Pe o bandă de hîrtie de Alexandria scrieţi cu caractere mai măricele: „Ce ne dau oasele" — aceasta va fi lipit în susul planşei. Cu caractere mai mici scriţi denumirea fiecărui obiect în ordinea clasării. Tăiaţi cu foarfeca etichetă după etichetă şi lipiţi pe fiecare la locul ei cu gumiarabică. Intr'un colţ poate fi notat „preparat de...".

Idealul ar fi ca toată colecţia să fie montată într'o cutie de lemn acoperită cu sticlă, dar dat fiind costul (60-70 lei), planşa este cea care vă va da satisfacţia momentană.

2. Să presupunem că din vară aţi colectat cîte ceva, de ex.: o şopîrlă sau poate că un şarpe sau un peşte. Să presupunem că şopîrla sau şarpele au fost fixate în poziţia cerută, pe o scîndurică şi păstrate în

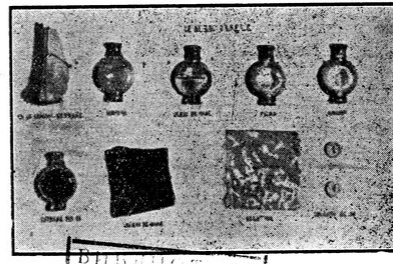

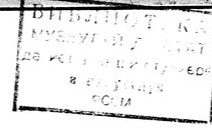

soluţia pregătitoare (4% formol — adică 9 pahare apă — 1 pahar formol) şi că aici s'au în tărit suficient (e bine de ştiut că această soluţie se îngălbeneşte şi poate fi întrebuinţată la înfinit).

Deci avem de a face cu o şopîrlă a cărei labe sunt bine desfăcute şi coada întinsă în toată lungimea ei. O scoatem de pe scîndură, o spălăm bine şi cu multă grije în mai multe ape.

Cumpăraţi un borcan (sau mai multe) din cele ce se întrebuinţează pentru compot (lungi) cu o capacitate de $1^1/_2$ litri. Tăiaţi o placă de sticlă care ar intra uşor pe gîtul acestui borcan şi n'ar stînjeni introducerea dopului. Spălaţi curat, atît borcanul cît şi placa de sticlă. Lăsaţi să se usuce. In acest timp introduceţi o bucată de aţă de mătase (D. M. C.) într'un ac. Străpungeţi şopîrla cu acul, puţin mai jos de gît. Fixaţi şopîrla pe placa pregătită, potriviţi cam pe unde s'ar atinge aţa cu sticla, în acel loc roadeţi cu pila un şanţ pe o parte şi alta. E necesar şanţul pentru ca să nu lunece aţa în jos şi odată cu dînsa obiectul.

Legaţi aţa într'o margine şi după ce aţi tăiat-o, străpungeţi din nou şopîrla în dreptul celor două labe dindărăt. Faceţi alte două şanţuri pe muchia sticlei, legaţi aţa, tăiaţi-o şi introduceţi sticla în borcan.

Turnaţi în borcan 1350 gr. apă fiartă şi 100 gr. formol (e bine să se toarne întâi formolul).

Incălziţi într'un vas parafină (vasul cu parafină se încălzeşte în alt vas cu apă fierbinte), scăldaţi în parafină dopul ajustat la borcan şi după răcire introduceţi dopul în gura borcanului. Veţi căuta ca lichidul să se atingă de dop, iar pluta să se fixeze mai jos de buza borcanului.

Turnaţi peste dop parafină pînă va ajunge la nivelul cu gura borcanului. Lăsaţi să se răcească.

Intr'un borcan separat aţi avut grijă să puneţi la muiat o bucată dintr'o băşică de porc. Potriviţi ca bucata să vină bine peste gura borcanului şi cînd parafina s'a răcit, după ce aţi tăiat şi netezit tot ce a fost inutil deasupra dopului, întindeţi bucata de băşică peste dop, iar cineva să lege strîns aşa cum se leagă borcanele de dulceaţă.

Peste 1—2 zile băşica e uscată.

Turnaţi într'o farfurioară pentru dulceaţă puţin asfalt lac, dliluaţi-l cu benzină. După ce aţi tăiat poalele băşicei, pe lîngă sfoară, cu o pensulă vopsiţi băşica cu asfalt lac.

Operaţia vopsitului se repetă de 2 ori.

Vă rămîne să lipiţi eticheta cu denumirea şi să plasaţi borcanul la locul lui.

Petru Ţanţu

Chemare

Colegilor mei

Prietene, te chem să vii cu mine
Deşi urcuşul stâncilor e astăzi mult mai greu,
Pigmeii duhului îi voi învinge eu,
Căci port sclipiri şi aşchii de lumină.

Tu vino—amândoi—pe vârfuri aspre,
Să împletim cununi în veacul care vine;
Să adunăm din stânci de cremene—rubine
Şi să cântăm seninul zărilor albastre.

Să rătăcim de mână printre stele,
Să ne jucăm cu fluturii pe-o floare...
Eu te aştept ca 'n zi de sărbătoare.

Prietene!... să vii aşa cum eşti: în zdrenţe
Căci, uite colo—sus—e numai soare
Hai vino!... că-i târziu—şi sufletul mă doare...

D. Portase-Prut

Psihanaliză şi Psihosinteză *)

Privită în formele ei exterioare, materializate, viaţa contemporană pare a-şi fi însuşit definitiv punctul de vedere al unei civilizaţii construită pe valorile tot mai îndrăzneţe ale descoperirilor tehnice. Omul mînueşte, cu tendinţa hotărîtă de a le perfecta şi înmulţi, o serie bogată de instrumente materiale, graţie cărora reuşeşte să stăpînească sectoare importante din cîmpul energiei naturale şi prin aceasta, să-şi satisfacă o bună parte din nevoile lui crescînde şi ale colectivităţii de care este legat. Profilul existenţei actuale se înfăţişează într'o ţinută din ce în ce mai afectată unui pozitivism dur, de cele mai multe ori integrat unui curent de înfăptuiri tangente, ori deadreptul externe spiritului uman, gîndit în toată complexitatea lui eternă. Fenomenele mecanice, raporturile internaturale au o deosebită priză la mentalitatea şi cercul de preocupări al epocii noastre, definită printr'o aprigă concurenţă tehnică, ale cărei realizări mai ales în domeniul militar, au dus la sfărîmarea *echilibrului de forţe al omenirii*, singurul care susţine progresul fundamental pe *virtutea interioară a muncii constructive*.

Sufletul pare a fi rămas în urma blocus-ului de realizări al celei mai avansate civilizaţii umane... Şi totuşi. Inapoia şantierelor străbătute de geamătul interminabil al maşinilor, *omul*, omul spiritual, trăieşte înodînd puntea de legătură între cele două veşnicii: naşterea şi moartea.

In ultima jumătate de secol psihologia fiinţei omeneşti a căpătat contururi tot mai precise. Individul uman s'a do-

*) Consideraţiunile pe marginea studiului cu acelaş titlu de Dr. *Roberto Assagioli*, apărut în ed. Ram, Aninoasa-Gorj.

vedit a fi o realitate extrem de complexă, *o unitate construită pe armonizarea anatomică și funcțională a unui întreg angrenaj de putinți și forțe, de aspirații și voinți.*

Incercînd să deslege raporturile de adîncime ale diverselor fenomene sufletești care frămîntă interiorul omenesc și prin aceasta, să dea o interpretare cît mai justă vieții spirituale, știința psihologică a trebuit să recunoască în om un nebănuit isvor de fapte și o mare rezervă de surprize.

După ce au fost cunoscute și descrise fenomenele conștiente ale țesăturii noastre interne, cercetările au alunecat în firidele tainice ale subconștientului, în domeniul vast al „fantomelor" interioare care sperie și turbură personalitatea.

Descoperindu-se existența întinsă a subsolului conștiinței, în care sunt *refulate* clipă cu clipă, toate *îndrăznelile spiritului,* lumini noui au născut pentru terapeutica maladiilor nervoase. Psihismul omenesc a devenit obiectivul unor explorări ce urmăresc propria lui reabilitare... Psihanaliza capătă din ce în ce mai mult teren ca metodă de cunoaștere și de redresare a sufletului, dominat în mare parte de instincte și pasiuni, care se pot urmări adesea pînă la ancestral.

Pe linia marilor descoperitori în acest domeniu stă *Pierre Janet, Sigmund Freud, Alfred Adler, C. G. Jung* și alții. P. Janet „plecând dela fenomenele de „anatomatism psihologic"... a constatat că există nu numai o întreagă serie de activități mentale, care au loc independent de conștiința pacientului, ci și o seamă de personalități secundare reale, trăind alături de personalitatea normală sau alternînd cu aceasta". (Dr. Roberto Assagioli: *Psihanaliză și Psihosinteză, p. 5 și urm.).*

S. Freud a încercat, reușind pînă la un punct, să definească marginile efective ale psihanalizei. El a demonstrat că „numeroase desordini nervoase provin din impulsiuni, emoții, capricii îngropate în subconștient, unde sunt ținute prizoniere de către inhibițiuni și rezistențe de diferite feluri. (Loc. cit. p. 6). Intre voința de manifestare a instinctelor și a impulsiilor neconștiente pe deoparte, și între *cenzura—morală* a conștiinței noastre pe de altă parte, există un ireductibil conflict. Potențialul elementelor reprimate ce vor să se ac-

tualizeze în sfera conştiinţei atinge foarte adese un nivel destul de avansat, capabil să sdruncine armonia funcţională a întregului edificiu spiritual. Freud a descoperit iarăşi, că raporturile dintre cauză (instinct, tendinţă nepermisă) şi efect (turburări nervoase) nu sunt totdeauna *liniare*, ci îmbracă adesea o formă deghizată, aceea de *simbol*, graţie căreia se furişează, înşelînd conştiinţa, în straturile luminoase ale personalităţii omeneşti, iar de aici prezidează la denormalizarea acesteia.

Alături de reminiscenţele primare, „experienţele din copilărie" joacă un rol foarte activ în producerea turburărilor psihice. Imaginile acestei epoci, atitudinile ei afective faţă de părinţi şi rude, faptele care s'au *consumat aparent*, din lipsa unor satisfacţii totale, precum şi cele bruscate din chiar momentul voinţei de a se afirma, influenţează destinul personalităţii noastre pe tot parcursul existenţei sale. Copilăria tragică, muncită şi uneori terorizată de pîrghia imposibilă a moralei adulte, rămîne latent în cuprinsul obscur al vieţii inconştiente, de unde se răsbună mereu prin turburări şi orientări maladive aduse vîrstei mature... Energia *demonică* existentă în noi, ale cărei manifestări pot deveni la un moment dat fatale prestigiului şi uneori chiar insului, considerat ca valoare bio-socială, poate fi asociată sau deadreptul transformată în forţă utilizabilă scopurilor superioare ale acestuia. Freud preconizează metoda transformării şi a sublimării valorii energetice a instinctelor şi a emoţiilor vicioase în acţiuni cu aderenţă la exigenţele morale...

Individualismul lui Alfred Adler vrea să ne convingă despre importanţa „voinţei de a reuşi", în jocul formării personalităţii umane, Iar C. G. Jung „a studiat mai ales straturile cele mai profunde ale subconştientului — în care a descoperit elemente, imagini şi simboluri de caracter ancestral şi colectiv". (Loc. cit. p. 8).

Mişcarea psihanalitică este îmbogăţită şi completată de alte artere culturale, de cercetări individualizate printr'o deplină independenţă. Din rîndul acestor curente subliniem strădaniile Contelui Hermann de Keyserling şi a colaboratorilor săi Doctorul Erwin Rousselle, C. G. Schnitz, etc.,

care vor să „inaugureze noi raporturi între suflet şi spirit şi să pună în valoare puterea creatoare a înţelegerii spirituale şi a semnificaţiilor interioare. El (curentul) se interesează de mijloacele de perfecţionare a personalităţii omeneşti şi tinde să realizeze sinteza înţelepciunii orientale şi occidentale". (Loc. cit. p. 9).

Bazat pe elementele furnizate de toţi cei care au atacat problema aici în discuţie, Doctorul Roberto Assagioli reduce personalitatea omenească la următoarea schemă, care „ne va putea ajuta în expunerea acestei concepţii a alcătuirii fiinţei omeneşti în toată realitatea sa concretă şi vie". (Este vorba de o concepţie ceva mai întinsă asupra configuraţiei psihologice a omului. v. ch.).

I. — *Subconştient inferior.* Acesta conţine sau este originea:

1. — *activităţii psihologice elementare, care conduce viaţa corpului:* psihismul celulelor şi organelor; coordonarea inteligentă a funcţiunilor corporale, *(dinamica organică,* am spune noi. v. ch.) ;

2. — a diferitelor *instincte* şi *pasiuni inferioare;*

3. — a numeroaselor „complexe" încărcate de emoţiuni intense, rezultate din trecutul nostru recent sau îndepărtat, în acelaşi timp personal şi ereditar (impresii din copilărie, tendinţe familiale, fagmente de subconştient colectiv);

4. — a *visurilor şi imaginaţiunilor de ordin inferior;*

5. — a *psihismului inferior şi al mediumnităţii,* (termenul ar putea fi global pentru ultimile patru puncte. v. ch.);

6. — a diferitelor *manifestaţiuni morbide,* cum sunt fobiile, ideile obsedante şi delirante.

II. — *Subconştientul mijlociu.* El este format din elemente psihologice similare cu acelea ale conştiinţei noastre de veghe şi la care acesta poate uşor ajunge. Această regiune interioară este sediul amintirilor, al elaborării experienţelor noastre, al preparării expresiunii noastre viitoare şi a activităţii imaginative şi mentale obişnuite, *(laboratorul vieţii noastre comune în general.* v. ch.).

III. — *Subconştientul superior, sau Superconştientul.* Din această regiune ne vin intuiţiile şi inspiraţiunile cele mai

înalte, fie că ele sunt artistice, filosofice sau ştiinţifice. Acolo avem izvorul geniului şi al stărilor mistice, a contemplaţiunii, a iluminării şi a extazului. In acest domeniu există în stare latentă multe energii spirituale şi forţe psihice de ordin superior. (*Sediul virtuţilor superior-creatoare ale omului. v. ch.).*

Fig. 1.

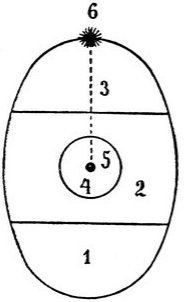

1. — Subconştient inferior.
2. — Subconştient mijlociu.
3. — Subconştient superior sau superconştient.
4. — Cîmpul conştiinţei.
5. — Eul conştient.
6. — Eul spiritual sau superior.

Pînă aici expunerea Doctorului B. Assagioli este clară şi conformă cu rezultatele mai tuturor psihologilor moderni şi contemporani. Originală este numai schema funcţiunilor spirituale (pe zone) şi aceasta numai întrucît ne ajută la înţelegerea personalităţii noastre, care material nu poate fi gândită decât sub forma unei *unităţi dinamice perfect închegate, ale cărei părţi şi forţe constitutive sunt prezente simultan şi într'o măsură oarecare, în fiecare moment şi în fiecare act al ei.*

Mai departe însă, medicul italian ni se pare obscur şi pe alocurea deadreptul needificat asupra chestiunilor puse în discuţie.

Vorbind despre *conştiinţa de veghe,* Doctorul B. Assagioli arată că termenul deşi fals, este întrebuinţat „pentru a desemna această parte a personalităţii noastre de care suntem direct conştienţi: *fluxul necontenit de senzaţiuni, de imagini, de gânduri, de sentimente, de dorinţi şi de impulsiuni, pe care le putem observa, analiza şi judeca".* (Subl. de noi).

In alţi termeni, conştiinţa de veghe reprezintă cercul personalităţii noastre luminat de conştiinţă, în cuprinsul căruia fenomenele sufleteşti pot fi observate şi interpretate real.

„Eul" conştient normal după autorul nostru, nu trebuie confundat cu personalitatea conştientă (conşt. de veghe) despre care am vorbit, el fiind „centrul conştiinţei noastre..., care conţine, ca să zicem aşa, aceste elemente diferite (fenomene sufleteşti, gânduri, emoţii, senzaţii, etc. v. ch.) şi care este conştient de aceasta". Reese de aici că „Eul" conştient normal, redus de Dr. B. Assagioli la un punct (vezi figura), este învestit cu facultatea de a asimila şi păstra într'o strictă permanenţă, fluxul schimbător al elementelor spirituale ce trec prin cîmpul conştiinţei. Dacă lucrurile stau aşa, atunci care este sensul comparaţiei diferenţiale dintre „personalitatea conştientă" şi „Eul" conştient, pe care o face autorul spunînd că, „dintr'un anumit punct de vedere (nu-l putem ghici. v. ch.), s'ar putea compara această diferenţă cu aceea care există între cîmpul luminos al unui ecran şi diferitele scene cinematografice proiectate pe acest ecran"? (L. c. p. 13). Ecranul cinematografic este un simplu cadru, graţie căruia şi cu ajutorul aparatului respectiv, se pot pune în valoare scenele care se găsesc imprimate pe suprafaţa filmului. In nici un caz, el (ecranul) nu păstrează în sine aceste scene. Ba ceva mai mult: nici chiar pelicula cinematografică nu poate înregistra *fără risc*, mai multe imagini pe aceeaşi porţiune din suprafaţă. Incît termenii comparativi *ecran — Eul conştient* nu pot sta alături decît într'o relaţie falsă.

Pe aceeaşi linie de preocupări, autorul subliniază că: „Eul conştient nu *se topeşte în general, numai în fluxul neîntrerupt al elementelor psihologice, ci el pare să dispară şi să* se cufunde în neant şi atunci cînd adormim, cînd ne pierdem cunoştinţa în cursul unui leşin, cînd suntem sub efectul unui medicament sau sub influenţa unui hipnotizator. Apoi, la deşteptare, acest eu reapare în chip misterios, fără să ştim de unde vine şi nici cum a venit". (Dacă-i „în chip misterios"? Un adevărat scamator este acest eu, nu? v. ch.). Ar fi momentul să ne întrebăm: cum rămîne cu funcţiunea de element neschimbător al Eului (vezi mai sus), dacă acesta *„se topeşte"* totuşi „în fluxul neîntrerupt al elementelor psihologice", ajungând uneori şi prin neant?... In continuarei medicul italian vorbeşte despre reapariţia Eului conştient

după consumarea unor fenomene accidentale, leşin, turburăr, datorite unor medicamente sau influenţei unui hipnotizator. Faptele aici înşirate ies din comun. Ele nu pot confirma şi nici susţine regula generală. Şi încă ceva, după astfel de stări, Eul poate renaşte *modificat* sau chiar deficient. Sunt arhicunoscute cazuri cînd oameni normali au revenit din leşin cu o psihologie maladivă, aproape nouă.

Mai departe citim: „Această consideraţiune, (reapariţia Eului. v. ch.) ca şi multe altele, prea numeroase pentru a fi înşirate aici, ne conduc inevitabil la admiterea faptului că „înapoia" şi „dincolo" de Eul conştient, trebuie să existe un centru spiritual" permanent, adevăratul Eu. Acest Eu spiritual (celălalt cum era? v. ch.) rămâne fix, imuabil, insensibil la debitul „curentului mental" precum şi la condiţiile corporale; şi Eul conştient personal trebuie considerat numai ca reflexul lui, ca proiectarea lui în cîmpul personalităţii". (p. 13 şi urm.).

Altfel spus, Eul conştient este fals, este reflexul, proiectarea *adevăratului Eu spiritual,* care se găseşte *plasat—fix undeva „înapoia" şi „dincolo" de cel dintîi.* Dar atunci, Eu, conştient nu are conţinut. El reprezintă umbra proiectată a unui alt eu cufundat în adîncul personalităţii umane, acesta singur fiind construit şi stăpîn pe fenomenele spirituale. Faptul s'ar părea natural dacă nu am fi întîlnit mai sus afirmaţia că, Eul conştient „conţine, ca să zicem aşa, aceste elemente diferite (sensaţii, gînduri, sentimente... v. ch.), şi care este conştient de aceasta". (p. 13).

Odată văduvit de orice miez, Eul conştient îşi pierde din importanţă. El trăieşte prin Eul spiritual, *„fix, imuabil şi insensibil la debitul „curentului mental" precum şi la condiţiile corporale.* (Subl. de noi).

Atunci de unde îşi ia acesta (Eul spiritual) conţinutul, el fiind „fix, imumabil şi *insensibil* la debitul „curentului mental" şi... corporal? Cum de reacţionează prin... proiecţiune în desvoltarea şi afirmarea personalităţii noastre? Cum se face că reflexul lui (Eul conşt.) este schimbător, cînd sursa autentică nu are această calitate?

Iată cum răspunde autorul: „In realitate nu sunt *două*

euri (!?), două entităţi independente şi separate. Eul este unul; însă el se manifestă în diferite grade de conştiinţă. (O pluritate de grade de conştiinţă = cu o pluritate de forme ale Eului. v. ch.).

Reflectatul (Eul conşt.) este distinct de sursa sa luminoasă (Eul spiritual); însă el nu are, în sine, realitate, substanţialitate adevărată şi autonomă. Nu este o lumină nouă şi diferită". (p. 14). In acest caz, prin ce se distinge eul reflectat de cel spiritual? Iar dacă sunt identice, la ce serveşte această formă proiectată? Sau poate este vreun camuflaj psihologic? Din textul Doctorului R. Assagioli nu putem afla.

* * *

Vieaţa noastră internă se consumă înţeleasă de obiceiu numai la suprafaţă, brăzdată de rătăciri şi slăbiciuni, de emoţii şi „aventuri îndrăsneţe". Omul se consideră pe sine centrul unor conflicte, pradă unor forţe şi dorinţi antagonice, ale căror ciocniri realizează tragedia existenţei. In realitate însă, el nu se cunoaşte decît foarte aproximativ. Energia condensată în zonele ascunse ale personalităţii lui rămîne la discreţia întîmplării, atîta vreme cît nu poate fi stăpînită şi direcţionată în sensul unei desfăşurări armonice.

Pentru a ajunge aici, stăpînă pe sine, fiinţa umană trebuie să cultive anumite metode:

1. — *Deplina cunoaştere a personalităţii noastre.* Adică explorarea sufletului pînă „în abisurile subconştientului inferior, ca să descoperim acolo forţele care ne ameninţă şi ne prind în cursă, „fantomele", imaginile ancestrale sau copilăreşti, care ne obsedează sau ne domină în mod tacit, temerile care ne paralizează, vampirii interiori şi secreţi care ne minează existenţa, conflictele care ne consumă energiile. Lucrul este cu putinţă, mulţumită datelor şi metodelor psihanalitice" (p. 16 şi urm.).

2. — *Controlul diferitelor elemente ale personalităţii.* In general omul se identifică şi, ceva mai mult, caută să-şi justifice faţă de sine şi faţă de alţii, greşelile. El este robit lor. Atitudinea sa are un caracter pasiv în raport cu diverşii „vampiri" ai spiritului, de unde rezultă instabilitatea gene-

rală a personalității. Răul se poate înlătura numai controlînd și stăpînind fenomenele sufletești, luînd o atitudine critică față de dînsele. Iar la această poziție se ajunge: a) *rezistînd eroic la chemările nefaste ale impresiilor interne;* b) *desagregînd imaginile și conflexele răufăcătoare, prin analiză critică;* c) *controlînd și întrebuințînd energiile liberate astfel, pe calea sublimării.*

3. — *Înțelegerea ființei noastre reale, descoperirea sau crearea unui centru de unificare.* Odată stăpâni pe sufletul nostru urmează munca de contopire a ființei inferioare din noi cu cea superioară, „transmutarea conștiinței personale în acea a Eului spiritual".

Către acest ideal omul încearcă diverse piscuri, tot atîtea trepte ale procesului de spiritualizare însuși. Artistul care închide în opera sa momente rupte veșnicului frumos, și este gata să-și sacrifice existența pentru desăvîrșirea ei, apostolul care propovăduește o morală superioară, chiar cu riscul crucificării, etc. exemplifică pînă la evidență sensul ultim al domniei Eului spiritual în cuprinsul personalității umane.

Modelul ales pentru a fi realizat, idealul spiritual, poate cădea la unii oameni în afara „centrului vital al personalității lor". Așa este cazul (expus de B. Assagioli) patriotului înflăcărat. Acesta „dîndu-se cu totul patriei iubite", face din ea „centrul însuși al existenței și al intereselor sale, mergînd pînă la identificarea cu ea" (p. 22). Este dela sine înțeles că „transmutarea conștiinței personale în Eul spiritual" nu mai urmează acum o mișcare liniară dreaptă în interiorul personalității omenești, ci o traiectorie frîntă, descriind un unghiu cu vîrful în centrul extern de unificare.

4. — *Psihosinteză. Formarea sau reconstruirea noii personalități.* Indată după găsirea sau crearea centrului de unificare „putem însfîrșit să edificăm în jurul lui o personalitate nouă, o personalitate coerentă, organizată și unificată". Acum intervine „psihosinteza propriu zisă", cuprinzînd și ea mai multe etape. Cea dintîi dintre acestea constă în a stabili un plan de acțiune, în a formula un „program interior", o albie pe care mergînd, să atingem idealul fixat... „trebuie să ne reprezentăm scopul care trebuie atins, prin urmare, noua personalitate de desvoltat, și să înțelegem limpede diferitele

fapte parţiale pe care va trebui să le îndeplinim" (p. 25). In această privinţă, a reprezentării scopului şi a condiţiilor prin care poate fi atins, oamenii se găsesc plasaţi pe două maluri deosebite.

(Fig. 2).

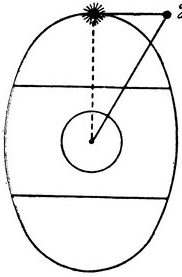

1. — Eul conştient.

2. — Centrul exterior de unificare.

3. — Eul superior. Centrul spiritual interior.

Unii au o intuiţie clară a „obiectivului pe care şi l'au fixat... îşi pot face o icoană exactă despre ei înşişi, aşa cum aspiră să devină. Această viziune îi ajută şi îi întăreşte; le uşurează sarcina, eliminînd orice nesiguranţă şi orice greşeală, concentrîndu-le energiile şi procurîndu-le asistenţa puternicei forţe de sugestie şi de creaţie inerentă „imaginilor" precise pe care le-au fasonat". (p. 25). Totul rezidă aici în *maleabilitatea raţională* a planului întocmit, în putinţa adaptării lui la exigenţele descoperite ad-hoc, de experienţă şi împrejurări.

Alţi indivizi din contra, sunt mai fatalişti, nu se pot ridica pînă la viziunea deschisă a drumului ce trebuie urmat şi nici nu au voinţa hotărîtă de a păşi pe dînsul. Aceştia sunt seduşi mai ales de intuiţii şi inspiraţii accidentale. Voinţa lor nu poate susţine eforturi lungi în acelaş sens. Deprinderea atitudinilor tenace printr'o educaţie sistematică şi printr'un control riguros al faptelor, ajunge să corecteze această lipsă.

Modelele alese pentru a fi cultivate se deosebesc după conţinut: a) care urmăresc „o desvoltare armonioasă, o perfecţiune personală şi spirituală generalizată. Acest fel de

ideal este preferat de către „introvertiţi"; b) care vor să desvolte pînă la cele mai avansate consecinţi „o calitate sau o putere corespunzînd genului particular de expresiune sau de serviciu ales de individ: idealul artistului, instructorului, apostolului unei cauze nobile, etc. Asemenea „modele" sunt alese de către „extravertiţi" (p. 27).

Psihosinteza sau construcţia efectivă a noii personalităţi, cuprinde trei părţi principale:

1. Intrebuinţarea energiilor noastre, a forţelor liberate de procesul prealabil de analiză şi de desagregare a complexelor şi ataşamentelor subconştiente, şi a facultăţilor, aptitudinilor şi tendinţelor care există, în stare latentă, pe diferite nivele interioare, pînă aci neglijate (p. 27).

Transformarea unora din putinţele zacînde în ungherele ascunse ale spiritului nostru, precum şi sublimarea altora în activităţi constructive se efectuează cu uşurinţă, „dată fiind plasticitatea şi mutabilitatea lor fundamentală". Poetul care stoarce suferinţii cel mai adînc vers, artistul care idealizează spasmul durerii printr'un zîmbet august, ascetul neîndurător cu sine însuşi, exemplifică *mobilitatea originară* a elementelor psihice.

2. „A doua parte a psihosintezei interesează desvoltarea elementelor deficiente sau care nu răspund scopului pe care ni l-am fixat.

Această desvoltare se poate îndeplini în două chipuri: prin *evocare directă,* prin *auto-sugestie,* prin *afirmare creatoare,* sau prin *antrenament metodic* al facultăţilor slabe sau insuficiente, antrenament foarte asemănător cu acela care se face în materie de educaţie fizică sau pentru cîştigarea unei tehnice deosebite: cînt, muzică, etc. (p. 28).

3. „A treia parte a psihosintezei constă în *coordonarea* şi în *subordonarea* diferitelor energii şi facultăţi psihologice, în *crearea unei ierarhii interioare,* în ferma organizată a personalităţii" (p. 28 şi urm.).

Evident însă că procesul aici *desfăşurat* are loc *simultan şi bazat pe întrepătrunderea armonică a elementelor din cuprinsul personalităţii umane".* . . . . . .

. . . . . .

După cum se poate conchide la sfîrşitul acestor consideraţiuni, psihosinteza este ceva mai mult decît un principiu sau o doctrină psihologică; este un ansamblu plastic al mai multor metode de acţiune interioară, care caută să desvolte şi să perfecţioneze personalitatea, apoi să o coordoneze armonic şi să o lege tot mai mult de Eul spiritual. Aceste două faze ar putea fi denumite, respectiv, „psihosinteză personală" şi „psihosinteză spirituală".

Trecînd peste faptul că psihosinteza poate fi întrebuinţată ca metodă în desvoltarea spirituală şi în combaterea desordinilor psihice, ea (psihosinteza) pătrunde în pedagogie ca *„o metodă de educaţie integrală,* care tinde nu numai să favorizeze desvoltarea diferitelor facultăţi ale copilului sau adolescentului, ci şi să-l ajute să descopere şi să înţeleagă adevărata sa natură spirituală, pentru a-şi zidi, cu ajutorul ei, o personalitate capabilă, armonioasă şi încrezătoare".

Sub această latură psihosinteza intră în cîmpul de cercetare şi folosire practică al educatorilor.

Vasile I. Chicu

Omul vine pe lume cu palmele închise, parcă ar zice: toată lumea e a mea; pleacă din ea cu palmele desfăcute, parcă ar zice: priviţi, nu iau nimic cu mine.

Talmudul

* * *

Nicio nenorocire nu e atât de mare cât e de mare teama de ea.

Ciococ

Răboj străjeresc

Cu bucurie vom încrusta pe acest răboj orice faptă străjerească, demnă de a fi dată ca pildă tuturor străjerilor, pentru a fi urmată.

D-nii Comandanți de stoluri sunt rugați să comunice aceste realizări fie direct nouă, fie raportînd Legiunii, de unde le vom spicui ; fapta bună să fie pornită din inimă, nu sub imboldul unei presiuni de sus, să dea rod și să fie înțeleasă de toți străjerii stolului.

Răbojul nostru așteaptă încrustări.

REDACȚIA

Comunicăm spre știința tuturor Comandanților și străjerilor fapta străjerească a stolului școalei primare Nr. 3, din satul Cărpineni, de sub comanda D-lui Comandant Andrei Barcaru.

Centuria I-a a acestui stol de sub comanda D-nei E. Barcaru a curățat la locuitorul concentrat, Pădureț Ion — 700 kgr. porumb. Iar centuria II-a sub comanda D-lui C-dt de stol A. Barcaru a curățat 550 kgr. porumb la familia concentratului Macarie Chiriac în lipsa acestei familii, producind o adevărată surpriză atunci cînd aceștia s'au întors acasă. Porumbul curățat a fost dus în coșar.

Pentru această faptă D-l Comandant al Legiunii S. Pamfil, aduce mulțumiri scrise, prin adresa Nr. 1208/939.

Cuvinte Regale

Voi străjerii sunteți temelia neperitoare pe care voim să clădim o Romînie mai bună, o Romînie neclintită în hotarele ei firești.

CAROL II

Copie *de pe ordinul Nr. 48.277 din 30 Septembrie 1939, al Comandamentului,* **„Străjii Ţării"**, *Direcţiunea organizării.*

Legiunea străjeri Lăpuşna

Am onoare a Vă aduce la cunoştinţă următoarele:

Vor lua fiinţă de îndată stolurile extraşcolare, în toate comunele urbane şi rurale, precum şi în toate satele din cuprinsul Legiunii Dvs. indiferent dacă în aceste localităţi se găsesc sau nu comandanţi străjeri, formaţi special pentru aceste unităţi, acolo unde aceste unităţi n'au luat fiinţă încă.

Organizarea stolurilor extraşcolare va cuprinde în mod obligatoriu tot tineretul din afara şcoalei sau muncitorime, băieţi pînă la 18 ani, iar fetele pînă la 21 ani, care sunt obligaţi a activa în unităţi străjereşti, conform legii de organizare şi funcţionare a „Străjii Ţării", publicată în M. O. Nr. 126 din 3 Iunie 1939.

Stolurile extraşcolare vor fi organizate pe unităţi separate de băieţi şi fete, în fiecare localitate. Legiunile de Străjeri se vor îngriji de organizarea stolurilor extraşcolare de băieţi, iar Legiunile de Străjere de stolurile extraşcolare de fete.

Stolurile mixte extraşcolare nu se vor constitui în nici un caz.

Organizarea stolurilor extraşcolare

Unităţile extraşcolare se organizează de către Comandanţii străjeri, fie pregătiţi în acest scop, fie de către cei care nu au unitate străjerească.

In localităţile în care nu există asemenea comandanţi şi sunt unităţi străjereşti care au mai mulţi comandanţi străjeri, se vor delega de către Comandantul de Legiune comandanţii străjeri necesari din acea localitate, care vor organiza aceste stoluri extraşcolare.

La organizarea stolurilor extraşcolare comandanţii străjeri însărcinaţi cu organizarea şi conducerea stolului respectiv, vor proceda astfel:

Vor lua legătură cu autorităţile locale respective, arătînd obligativitatea Legii, precum şi necesitatea organizării

stolurilor extraşcolare, întocmind tabele nominale de tot tineretul din afara şcolei (băieţi pînă la 18 ani), din localitatea respectivă, care urmează a forma stolurile extraşcolare ale localităţii respective.

Numele acestui tineret poate fi scos şi din registrul de stare civilă dela primăriile localităţilor respective.

Vor întruni autorităţile săteşti şi gospodarii fruntaşi ale satului, explicînd rostul acestei organizări, obligaţiile legale şi folosul pe care îl pot avea tinerii care vor fi pregătiţi şi instruiţi pentru activitatea lor gospodărească, mai raţională şi pentru nevoia întrebuinţării lor pentru folosul obştesc.

La constituirea stolurilor extraşcolare, se va încheia un proces-verbal de constituirea unităţii, la care se va anexa tabelul nominal de tineretul ce constituie stolul extraşcolar, trecîndu-se şi vîrsta copiilor. Acest proces-verbal se va semna de comitetul local, (la sate primarul, notarul, preotul, 1—2 gospodari de seamă) şi de către comandantul stolului, însărcinat cu organizarea stolului extraşcolar. Două exemplare din acest proces-verbal de constituire, însoţite de cîte un tabel numeric de tineretul pe vîrste, se va trimite Legiunii respective, Legiunea va opri un exemplar la arhiva sa, iar al doilea exemplar îl va trimite Comandantului „Străjii Ţării", Direcţiunea organizării, prin Falanga respectivă (după modelul anexat).

Tineretul dela sate şi comune rurale şi suburbane, indiferent efectivul tineretului din acea localitate, se va constitui în stoluri aparte de băieţi şi fete, formîndu-se astfel cîte două stoluri extraşcolare de fiecare sat sau comună rurală (unul băieţi şi altul de fete).

Tineretul din comunele urbane, municipii, reşedinţe şi nereşedinţe de judeţ, se va constitui în stoluri extraşcolare, aparte de băieţi şi fete, atîtea stoluri extraşcolare, în raport cu numărul total al tineretului din acea localitate, care pînă în prezent nu este încadrat în unităţi străjereşti.

Efectivul unui stol extraşcolar din aceste localităţi nu va depăşi 400 străjeri, iar centuriile vor fi constituite pe cît posibil pe vîrste apropiate, aptitudini şi îndeletniciri, idem pe grupe şi cuiburi. In cazul cînd vor lua fiinţă într'o localitate

mai multe stoluri extraşcolare de băieţi şi fete, stolurile vor grupa tineretul dintr'un cartier, etc.

Tineretul muncitoresc din micile ateliere dela sate, unde nu sunt constituite unităţi străjereşti muncitoreşti de către A. C. F. şi A. C. T., vor intra în efectivul unităţilor extraşcolare.

Organizarea stolurilor extraşcolare, din comunele urbane, municipii şi reşedinţe de judeţ, se vor încadra şi organiza prin îngrijirea comandanţilor de cohortă din acele localităţi, ţinîndu-se seamă de cele arătate mai sus. Sediul stolurilor extraşcolare dela sate va fi la căminele culturale, primăria locală sau şcoală, după cum se fixează prin procesul-verbal de constituire, iar în comunele urbane se va stabili de către comandantul de cohortă. Denumirea stolului va fi: a) la sate şi comune rurale: *Stolul extraşcolar de băieţi al comunei . . . . . satului . . . . . judeţul . . . . . .* b) la comunele urbane şi municipii: *Stolul extraşcolar de băieţi Nr. . . . . din oraşul . . . . . judeţul . . . . . strada . . . . . Nr. . . . .*

Numerotarea se va face numai dacă iau fiinţă mai multe stoluri. Intr'o localitate urbană nu poate lua fiinţă al doilea stol, dacă primul nu are efectivul complet de 400.

Programul de activitate străjerească la stoluri extraşcolare, se va face potrivit programului dat de direcţia îndrumării din Comandamentul „Străjii Ţării". Pînă la 15 Noembrie 1939, Legiunile vor înainta prin falangele respective, Direcţiei organizării, cîte o dare de seamă însoţită de un tabel, conţinînd toate stolurile extraşcolare înfiinţate, locaţiile, efectivele şi comandanţii.

Comandantul „Străjii Ţării"

(ss) **Teofil Gh. Sidorovici**

Directorul organizării şi personalului

(ss) **Maior Gavrilescu**

STRAJA ŢĂRII

Proces-verbal de constituire

Astăzi, anul.....luna.....ziua.....

1. Se constituie stolul extraşcolar de băieţi Nr. . . . . din satul . . . . . comuna . . . . . strada . . . . . Nr. . . judeţul . . . . . cu sediul la . . . . . îndeplinind condiţiunile legii de organizarea şi funcţionarea „Străjii Ţării", format din tineretul extraşcolar din această localitate, conform tabelului nominal.

2. Comanda stolului se încredinţează în mod provizoriu D-lui . . . . . de profesiune, ... , care a urmat cursurile de iniţiere străjerească, seria . . anul . . . centrul . . .

3. Comandanţi de centurii se propun următorii:

D-l . . . . . profesia . . . . . a urmat cursul de iniţiere străjerească, seria . . . . anul . . . . . centrul . . . . etc.

4. Sfatul stolului extraşcolar se compune din următorii:

D-l . . . . . profesia . . . . . etc. etc.

5. Efectivul stolului extraşcolar de băieţi . . . fete . . .

6. Efectivul stolului extraşcolar după origină etnică şi confesiuni: romîni . . . . evrei . . . minoritari . . .

7. Activitatea străjerească se consideră începută în ziua de . . . . luna . . . . . anul . . . .

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal.

Comandantul stolului extraşcolar

Comandanţii de centurii . . . . . .

Asistenţi . . . . . .

Cărți

Sabin Velican: *Pămînt viu*, — roman. Ed. librăriei Socec, Bucureşti, 267 pag., 75 lei.

Incercările de a reda satul nostru romînesc în literatură sunt tot mai rodnice. Totuşi, încă suntem departe de a prinde satul, de a creea ţăranul romîn aşa ca să trăiască. Fiecare din cei care îşi dau obolul lor, încearcă a aduce cîte ceva în acest sens; — bineînţeles după puteri şi reuşită, — pietre scumpe de temelie pentru viitorul artist ce va reuşi să ne zugrăvească pe muncitorul plaiurilor noastre.

Pînă atunci rămîne încă „Ion" al lui Rebreanu, cel mai bun; — romanul ce oglindeşte viaţa ţăranului ardelean.

Cum este şi natural, autorii operelor cu subiecte rurale, nu pot reda decît ceva din leagănul copilăriei lor, care se ştie spus chiar în filozofia satului: „fiecare bordei cu obiceiurile lui". Alteori, se întîmplă ca cei, care încearcă să prindă viaţa muncitorului romîn, să fie orăşeni sau străini de locurile care nici nu-l înţeleg şi nici nu le înţelege; atunci autorul se încumetă sub impresia diferitelor întîmplări ce-l impresionează la exterior, să schiţeze acestea, turnîndu-le în tiparul artei.

Dar spre regret, nu reuşeşte. Poetul urban, va cînta doar peisagiul, însă *sufletul* nu-l va pătrunde şi va da greş. Tot aşa şi cu cei de pe alte meleaguri, care căzuţi într'un anumit loc, dat fiind că Dumnezeu i-a blagoslovit cu talent, încearcă să picteze o viaţă, cu tendinţa de a creia o operă de artă.

Grea încercare şi amară înşelare... Atunci cînd nu trăieşte cu sufletul nimic din ce-i al locului, va schimonosi creaţia, batjocorînd-o...

Aşa s'a întîmplat şi cu d-l Velican.

Acţiunea romanului „Pămînt viu" îşi petrece acţiunea într'un sat basarabean, situat din vremi bătrîne pe malul Nistrului, în cursul unui an de zile, — (menţionez) din care cea mai mare parte iarnă, cînd „mujicii" umblă în toate părţile cu bărbile ţepoase şi piepturile cămăşilor stropite de vin roşu şi gros.

Eroii, încărcaţi cu o mulţime de „fapte diverse" ca: crime, bătăi, beţii, mişelii, etc., sar în ochii cetitorului dela început, conturîndu-se bine în desfăşurarea acţiunii, ce are de scop — cum îi uşor de înţeles — prezentarea satului cu tot ce-i al lui şi unirea a doi tineri. Iată-i:

Capmare, veşnic bătut de diferiţi agresori pe toate drumurile, se răsbună acasă pe soţia slăbănoagă, mamă a o casă de copii; duce tot ce găseşte la crîşmă, vînzînd pînă şi ouăle din cuibar. Din pricina lipsei de bani, ajunge informatorul tătucului — propovăduitor inochentist şi spion comunist — pentru bacşişuri grase, pe care mai tîrziu îl omoară în casa lui, de faţă cu cei trei copii mici, deslipindu-i capul de trunchi cu toporul. Ingroapă soţia şi copiii toţi într'o iarnă, (?!) apoi mustrat de conştiinţă, după alte cîteva laşe răzbunări, vinde tot ce are, plecînd în lume. Prădat în oraş şi pe drum de ţară, moare în braţele crivăţului.

Saşa Pacoste, fiul său vitreg, este frica — nedovedită — a întregului sat, pentru coţcăriile lui maneviate din umbră şi pentru care, odată cu teama flăcăilor de a nu le face rău — ca de ex. să le ungă hainele cu dohot, (?!) — este îndrăgit de fete. Deşi sdravăn, este slab şi fricos; — laş. Fugind din faţa lui Roman Vidraşcu, alt flăcău, rival, lasă pe Nina sub loviturile acestuia.

Scapă de frica lui Vidraşcu, odată cu moartea ce şi-a găsit-o acesta, în goană după Nina. Totuşi rămîne a se feri veşnic de Sparienoapte, tatăl fetii.

Sparienoapte, ajuns bogătaş mare, răzăş, prin acte lipsite de orice omenesc în acţiunile lor, îşi omoară soţia primă, luîndu-i din degete inelele scumpe, — ca fostă fiică de mare răzăş, le avea de acasă, — se căsătoreşte a doua oară. Alungă pe Nina dela casă, în urma morţii lui Roman, care-i măr-

turisi dragostea ei pentru Saşa Pacoste. Terorizează soţia şi pe un bătrîn orb. Urăşte „mujicii" săraci şi-i amăgeşte totuşi, de le ia pe nimic pămînturile. Omoară (?!) pe Fedea Clucinicov în casa acestuia. Îşi găseşte moartea odată cu primăvara, fiind prins între două blocuri de ghiaţă, aduse de Nistru, în timpul unei inundaţii.

Învăţătorul mehedinţean, venit în sat să împrăştie lumină, ros de boală şi neînţeles, descurajat, se spînzură.

Preotul Neculai, cu buzunarul traistă — ca orice popă — şi dascălul care face slujba beat.

Doctorul, neomenos pînă la a da sfaturi lui Sparienoapte de a lovi „mujicii" în burtă să nu se scoale zece ani.

Baba Natalia, îndrăgită de învăţăturile inochentiste. După ce cuibul din beciul ei se strică, ştie să se pună iar bine cu satul, care umblă cu limba scoasă după scornit vorbe (?!) — altceva n'au de lucru.

Nichita Ciubuc, *Vania Drumintors*, *Manole Vargă*, beţivi ordinari. Se întîlnesc în acelaşi moment toţi — din întîmplare — avînd fiecare cîte ceva subsuoară pentru vîndut, furat bineînţeles din gospodărie.

Nina, singura prinsă bine, mai face cinste romanului: — în căderea ei cum se află, îi bine creată. Ajunsă gravidă cu popa inochentist, după procese sufleteşti, în parte bine reuşite, se căsătoreşte cu Saşa, după moartea lui Sparienoapte.

Restul, pleava închipuirii, beau, se bat, petrec pînă la animalitate, chinuesc vite, etc.

De remarcat, că toate fetele din sat — absolut — sunt necinstite şi gravide. Tot aşa şi văduvele, care mai sunt şi gazde de găinari.

Am scos portretele eroilor, în dorinţa unei mai depline înţelegeri a celor ce urmează. Şi acum întreb pe d-l Velican: aceştia sunt locuitorii satului? Nu este o crimă oare a scoate asemenea eroi din mijlocul satului basarabean? Nu-i strigător la cer?

Nu greşeli de formă; greşeli de fond care nu merită iertare. Satul denaturat pînă la sălbătăcie şi arta lovită pînă în măruntaele ei; bunul simţ neexistent şi talentul svîrlit în noroiu. Dintr'un sat unde se pomeneşte şi vorba „răzăş" nu

s'a găsit nici un om aşezat, blînd, cu dragoste de semeni... Satul zace în întunerec, satul zace în sărăcie, dar satul are calităţi pe care priorii culturii şi întreaga tendinţă de azi este de a le cultiva.

Calităţi mari, comori care zac adormite ca un foc sub cenuşă; dar care nevăzute la suprafaţă, totuşi din subconştient dirijează viaţa oamenilor din sate pe o cale mai curată decît cea văzută de d-l Velican.

Beau mult. Just!... Dar nu toţi. Sunt şi de cei care gustă vinul cu socoteală — aşa zisă. Apoi aceste beţii nu sunt în stare de a face pe oameni să-şi vîndă lucrurile. Cel mult le amanetează. Nu ne oprim la cazuri izolate.

Şi de este un beţiv al satului, se găseşte prins cu succes în bucăţile din manualele de curs primar, cu scop moralizator. Se bea toamna la cules, iarna în zile de sărbători şi deprinde vremea—rar—în alte zile, cu musafiri etc. Se scapă omul şezînd degeaba, nu numai în sat... Apoi ce-i determină la băut?... Majoritatea satului îşi bea vinul propriu, cu care n'are ce face, — cum bine a zis într'o nuvelă Victor I. Popa.

Bătăi în sat, urmare a chefului se întîmplă; mai ales flăcăii în intrigă, dela fete; — fapte diverse pentru ziar, nu pentru roman; — dar nu gospodarii. Furturi..., găinarii, tot tinereşti — chestii mărunte.

Lovituri mari sunt la ani de zile; şi nu vrednice de a face din muncitorii gliei tîlhari ordinari; cu atît mai mult criminali...

Un şir de morţi şi de crime într'un an. Un şir de păcate pînă la animalitate josnică şi care totuşi pe alocuri îi în stare să raţioneze cu prea multă materie cenuşie (?!)... Nu se măsoară satul după un bătăuş, beţiv sau găinar.

In operă artiştii mari caută a prinde un tip de beţiv pentru psihologia lui. Caută a prinde un criminal, pentru aceeaşi psihologie. Nicidecum nu caută a prezenta o serie de beţivi, criminali, imorali, fete şi femei depravate în ultimul grad. O clasă întreagă este prinsă în unul. Studiat sufletul cu amănunţime, este prezentat mulţimii ca artă, mai mult sau mai puţin reuşit. Nu o înşirare de eroi ticăloşiţi. Artistul trăieşte cu eroii pe care-i creează.

A trăit d-l Velican oare în locul acestor eroi atunci cînd a scris, cînd a dăltuit în operă? A ucis odată cu ei şi a băut? A trăit toate celelalte fără un puternic sbucium sufletesc?... Lumea îi rea luată în ansamblu; dar văzută de ochiul creatorului, percepută de dorul lui înăscut, culege doar floricelele izolate. Unde-s? Cine ne va da înţelesul, morala din opera „Pămînt viu"? Satul tot de ucigaşi, satul care se tăvăleşte în noroiu şi patimi?... Dar pentru Dumnezeu, nu-i acesta satul, din orice parte a ţării! Cum ar fi fost oare prins satul natal al d-lui Velican, de d-sa?! Tot aşa?... Să arunci murdărie pe un sat basarabean, gîndindu-te în acelaş timp cu drag la leagănul copilăriei... Iată ce nu se poate concepe; iată ce se cere înfierat!...

Oricît i-s'a spus prin reviste şi oricît i-am spune pe această cale, nu va înţelege decît atunci cînd departe de a reda viaţa satului basarabean cu sufletul şi specificul lui, va încerca să redea satul d-sale, cu părinţii, bunicii, rudele etc. şi prietenii copilăriei. Pentru fiecare cred că are o amintire duioasă, ce arde candelă în suflet.

Aceasta ar fi operă curată. Nu impresii de exterior culese cu patima dispreţului în lungul drumului prin satele de ţară, basarabene, străine de suflet şi de neînţeles. Era nimerit a-şi fi întrebuinţat taleatul în altă direcţie.

„Pămînt viu", nu poate rămîne, decît pămînt mort; este îmbîcsit de toate viciile lumii. Este focarul care alimentează infernul, dacă nu chiar el.

Satul natal al d-lui Velican, o fi fiind mai ridicat cultural-economiceşte, nu însă superior în calităţi sufleteşti. Semicultura îşi are păcatul ei, care se vede azi pe teren; pe cînd natura curată, desvoltă calităţi demne de om, în mijlocul oamenilor de aceeaşi construcţie şi grad de cultură.

Poate autorul a avut de gînd, ca scoţînd la iveală adevărul gol-goluţ, cum pretinde, cu un scop oarecare mult mai înalt decît înţelegerea noastră, apoi cu slabe mijloace de care dispunem în faţa d-sale, care ştie să îmbrace într'o formă frumoasă acest adevăr, cum scrie la începutul cărţii în „răvaş pentru tineret", găsim că desgolită acea fată urîtă pe care a îmbrăcat-o, rămîne mai hidoasă; chiar hidoasă de tot...

Dacă a plecat la lucru cu intenţii frumoase, nu şi-a atins ţintă; din contra, a păcătuit. A păcătuit faţă de satul care ne-a dat pe noi şi faţă de artă, — arta adevărată. Această artă nu se zămisleşte din fapte tăvălite în tină, amestecate cu sînge; reportagii, mai degrabă, bune de senzaţie. Din rău să fi scos frumosul, aşa cum a făcut un Cuprin, Dostoievschi, Tolstoi sau Baudelaire, în „Florile răului".

Dece numai beţii, crime şi nimic de sudoare ce se varsă, frămîntînd pămîntul roditor... Cu impresii culese prin diferite colţuri nu se face artă.

Iată cum autorul, odată cu romanul „Pămînt viu" a devenit chirurg al satului, dar nu pentru a-l vindeca, ci pentru a-l omorî de tot... Cu atîtea morţi, cine ar fi rămas în sat, într'un roman cu acţiune de mai mulţi ani?...

Cu un ţăran laş, d-le Velican, n'ai să aperi ţara... Cu un ţăran beţiv n'ai să mănînci pîine; cu un ţăran hapsîn pînă la crimă, n'ai să dai oameni societăţii la înălţimea pretenţiunilor ce ne dăm noi, născuţii din ei — şi apoi întorşi ca să-i dispreţuim într'atîta. Cu femeile toate din sat decăzute, copiii satului n'ar mai avea un pic de respect pentru mame, iar oraşele n'ar avea nevoie de acele case unde se vinde carnea vie... Să fi prins extremele satului: rău şi frumos.

Cînd ai aplicaţie pentru a descoperi răul şi a-l prezenta gol, goluţ (?!), doar redat într'o formă frumoasă explorează societatea mare şi bună; — devii atunci moralizator al societăţii.

Acolo vei găsi eroi şi fapte diverse cîte vrei. Adultere, sinucideri, duele, etc... Chiar cînd gîndeşti ceva şi ai pretenţia de a reda aceste gînduri, — bine ai spus la început în acel răvaş — caută frumosul şi-l îmbracă în frumos; oricît ai îmbrăca un putregai, poate ţine loc de manechin... numai atît.

Invaţă dar că satul basarabean, este plin cu moldoveni chipeşi, voinici, buni, muncitori, cuviincioşi, miloşi, etc... aşa cum te-ai exprimat prin 1936, într'un articol din „Naţionalul nou"...

Romanul „Pămîntul viu" aruncă o grea pată pe numele autorului şi o mînă de băligar pe faţa satului basarabean, pe chipul mîndru de răzăş... Cu vremea, noi vom spăla-o...

Mih. Curicheru

I. C. Petrescu: *Contribuţii la o pedagogie românească*, vol. I. (Ramuri, Craiova, 1938).

Autorul studiază problema unui sistem educativ, fundamentat pe realităţile solului românesc; temeiurile organizative ale unei noui spiritualităţi pedagogice.

In domeniul şcoalei, ţara noastră a cunoscut din plin experienţa formelor de împrumut. Transplantarea principiilor şi a metodelor educative din alte părţi, la noi s'a făcut de cele mai multe ori, fără un examen serios al *coeficientului lor de potrivire* cu elementele bio-spirituale şi cultural-sociale din sfera vieţii româneşti. Existenţa autohtonă a fost coborîtă în mare parte de pe treapta de valoare *determinantă* (cum trebuia să fie), în organizarea şi orientarea învăţămîntului nostru, la rangul de element *aservi* unor forţe educative deja organizate într'o zonă spirituală şi materială, deosebită cu totul, sau într'o parte hotărîtoare, de ceea ce oferă sub acest raport viaţa noastră. Inversiunea ierarhică a elementelor, care formează axa de susţinere a unei instituţii pe un teritoriu dat, nu poate să aibă nişte rezultate prea strălucite. Influenţa unor astfel de aşezăminte alunecă la suprafaţă, acoperind substratul adânc şi bogat al realităţilor autentice cu un lustru fals. Energia psihică, oricât ar fi ea de puternică, nu se poate obiectiva în realizări trainice, decât dacă este pusă în mijlocul unor condiţii potrivite gradual cu aspiraţiile ei libercreatoare. Omul *om* rămîne o ficţiune atâta vreme, cît încercăm să-l gîndim altfel decît integrat unui curent de viaţă liberă, ale cărui date sunt totdeauna în mediul cosmic şi social-cultural din care face el parte. Abstractizarea sau generalizarea acestor date, falsifică în ordine şcolară, metodele şi principiile fundamentate vital pe existenţa lor. Progresul chiar cînd există, nu măsoară valoarea maximă a putinţelor, ci numai un fragment aproximativ din ceea ce reprezintă ele, idealul rămînînd uneori neatins în laturile lui cele mai pozitive.

***

Invăţămîntul nostru a suferit tocmai de aceste nea-

jurnsuri. A fost lipsit de suportul realităţilor autohtone, singurele în măsură să descopere şi să pună în evidenţă geniul naţional. Şcoala romînească purta o haină nepotrivită chipului, schiţat de fizionomia sufletească şi materială a ţării. Din această pricină, voinţa de orientare a ei pe vadul realităţilor specifice româneşti, constitue unul din cele mai importante acte ale redresării noastre culturale.

Multe sunt problemele impuse de realizarea efectivă a unei astfel de şcoli, multe sunt şi piedicele care se ridică împotriva unei asemenea înfăptuiri, toate însă vor trebui cercetate şi soluţionate dela înălţimea obiectivă a intereselor naţionale şi umane.

In procesul de renovare al învăţămîntului, factorii hotărîtori vor trebui să capete o deslegare temeinică. Iar dintre aceştia, pentru mediul rural, starea economică a ţăranului este cel mai important. Familia ţărănească în majoritatea sdrobitoare a cazurilor, trăeşte pe seama unor rezerve materiale insuficiente. Pămîntul şi anexele gospodăreşti nu pot oferi acestuia nişte venituri, care să-i asigure un standard ridicat de vieaţă. „Astfel statisticele ne arată că, sub raportul locuinţei, se găsesc încă peste 40.000 de familii, care locuesc în bordee, făcute din pămînt, iar peste 2 milioane din totalul de 3 milioane de locuinţe ţărăneşti, sunt făcute din pămînt şi lemn. Dintre aceste locuinţe peste 60.000 au ferestre fixe. Niciodată nu se deschid, spre a pătrunde aerul proaspăt şi sănătos de afară. Multe din ele au hîrtie sau carton în loc de geamuri, încât nici razele soarelui nu pot străbate" (p. 47).

In asemenea condiţii, vieaţa copiilor nu se poate desfăşura normal. Aerul viciat în permanenţă îi anemiază şi, îmbolnăveşte, îi omoară chiar înainte de a fi ajuns la un an. O mare parte din copiii dela ţară, a căror vârstă cronologică îi aşează în perioada şcolarităţii, sunt piperniciţii slabi, neevoluaţi îndeajuns pentru a fi înscrişi. La aceasta contribue şi lipsa de alimentaţie. „In ceea ce priveşte hrana—subliniază d. I. C. Petrescu,—cu totul insuficientă a ţăranului, nu mai e nevoie să ne sprijinim constatările pe date statistice. Un sfert de milion de gospodării nu

dispun nici chiar de o găină, când minimum ar trebui să fie 10—20 de găini de fiecare gospodărie. Lipsa animalelor de hrană ca vaci, porci, oi şi a celor de tracţiune, se resimte în majoritatea gospodăriilor rurale româneşti" (p. 47).

Starea aceasta de insuficienţă alimentară se resimte în numărul mare al decesurilor infantile şi în denivelarea bio-spirituală a copiilor intraţi pe pragul şcoalei.

O acţiune de ridicare a forţelor economice ţărăneşti va trebui să înceapă prin suprimarea cauzelor care au pricinuit slăbirea lor. La acest capitol intră între altele: dotarea familiei rurale cu un *lot de pămînt, minim (nedivizabil)* graţie căruia să-şi aibă existenţa asigurată, cu *inventarul viu şi mort necesar* exploatărilor intensive; lărgirea cadrului de acţiune al *asistenţei sociale.*

Familia noastră dela ţară mai ales, dovedeşte un coeficient de prolificitate neobişnuit de ridicat. El va fi mărit odată cu întărirea economică a familiei, asigurând în felul acesta ţării noastre, una din cele mai susţinute mişcări demografice din Europa. Paralel cu desvoltarea economică, va creşte nivelul moral şi cultural al satului. Părinţii scăpaţi de grija zilnică, vor putea să se ocupe şi de copiii lor. Femeile în special, care astăzi muncesc alături de bărbaţi acasă şi pe ogor, li se va restitui dreptul exclusiv de mame şi gospodine. Ele vor putea să-şi crească în voe odraslele, educîndu-le în acelaş timp potrivit indicaţiilor morale creştine şi vieţii din cuprinsul satului. Să nu se uite că „aici, în viaţa de familie, se poate crea o anumită moralitate; aici, în viaţa de familie, se nasc primele deprinderi, primele deprinderi fizice ca suport al ordonării elementelor psihice, deprinderi de viaţă, deprinderi de gîndire, deprinderi de caracter, însfîrşit o atitudine spirituală, pe care n'o putem explica decît prin contactul direct pe care îl are copilul cu cei din jurul lui, cu cei mai apropiaţi" (p. 67).

Din cadrul familiei, copilul trece în sfera de influenţă ceva mai întinsă a satului. Experienţa lui capătă o nouă perspectivă. Regiunea începe să-i lovească simţurile. Sufletul lui se îmbogăţeşte cu intuiţii şi fapte noui, toate

reflectînd geografia și nivelul cultural-social din cuprinsul existenței locale. Cercul de reprezentări al copilului se compune din intuiții și aspecte legate exclusiv de mediul regional și local. În interiorul lui se încheagă dela naștere, istoria, tradițiile, foiklorul și aspirațiile unității colective, din care face parte și care se deosebesc dela sat la sat, dela loc la loc, dela regiune la regiune. Școala pe acestea trebue să le adîncească, totdeauna văzînd în ele un element original ce se integrează perfect în unitatea culturală a satului.

Învățămîntul trebuie să devină regionalist ca și programa și metoda cultivată în predarea lui. „Metoda regionalistă e tot atât de importantă ca și programa însăși. Această metodă cere nu de a se studia diferite obiecte de învățămînt, aplicînd principiul intuiției, ci de a studia sub toate aspectele ei viața regională, pe bază de intuiție și experiență personală, și numai ocazional cunoștințele, care se leagă de acestea" (p. 176).

Faptul ar aduce evident, stabilirea unei legături de *osmoză* (schimb de influențe) între școală și mediul din jurul ei, de pe urma căreia elementul uman n'ar avea decît de cîștigat. Elevii ar intra în stăpînirea unor instrumente de acțiune precise, pentru folosirea condițiilor în care își vor duce existența mai tîrziu. Munca lor va fi mult mai productivă, iar statul se va simți, cu vremea, înviorat de pe urma acestui proces. Căci, „regionalismul, într'o accepțiune mai largă, reprezintă nu numai o metodă generală de învățămînt, reprezintă nu numai un principiu director în alcătuirea programei, ci reprezintă unitatea spirituală a vieții naționale — unitatea reală, constituită în veacuri" (p. 189—190).

EUGEN CREDINȚĂ

REVISTE

Marginalii. *Sensul vieții și operei lui M. Eminescu.* Interpretarea ultimă a asistenței, a raporturilor dintre aceasta și valoarea eternă a creației eminesciene, prilejuește încă multe cercetări și discuții. Viața lui Eminescu atît de bogată în salturi și în legături neprevăzute, pare a urma totuși, albia adîncă a unei depline unități simbolice: *Omul întrupează forma reprezentativă a energiei naționale manifestată dela o înălțime transcendentă.*

Eminescu dinamizează creator o pluritate de epoci, o sumă de faze și răspîntii ale evoluției noastre istorice, condensate în spiritualitatea nemărturisită (decît la anumite momente și prin glasul anumitor elite), a geniului național. El singur stăpînește, în cea mai mare parte, modul de interferență între valorile apuse și cele viitoare. Una după alta „generațiile îl îmbrățișează mereu, atribuindu-i idealul lor". Prezentul actual mai ales, pune în evidență mult frămîntatele anticipări politico-istorice ale poetului și gînditorului Eminescu... Judecățile geniului se dovedesc a fi înălțate pe adevărata intuiție tragică a nimicniciei umane...

* * *

Sub titlul de mai sus, d. G. Călinescu în Nr. pe Octombrie al „Insemnărilor ieșene" aduce cîteva precizări cu privire la viața și opera genialului Eminescu. După d-sa, „geniul este individul care se abstrage dela viața zilnică și-și trăiește existența sa simbolic. In cazul geniului este o greșală să desparți biografia de operă. Opera este valabilă pentru mulțimi, întrucît exemplifică viața, și viața ea însăși e operă. Cu alte cuvinte, geniul nu are o viață particulară, de

interes numai istoric, ci o vieaţă reprezentativă. Incetînd a mai trăi pentru sine, geniul trăieşte, sacrificîndu-se, pentru noi toţi, şi astfel se întîmplă că existenţele geniale au o formă, rotundă, fatală, de o semnificaţie intangibilă".

Geniul se găseşte plasat pe o linie siderală faţă de contemporaneitate. Raportul dintre el şi marele vulg se exprimă printr'o *criză de echilibru*, care duce neapărat la *conflict*. Omul curent nu poate înfrunta cu succes drumul de înţelegere a operii pure. El alunecă de obiceiu la suprafaţă, înafara adîncului dătător de emoţii revelante...

Vieaţa şi opera lui Mihail Eminescu gîndită în perspectiva acestor consideraţiuni, poate fi uşor desfăcută în „etape de abstragere simbolizatoare".

Poetul dezice voinţa familială. „Gh. Eminovici vrea, desigur cu obscuritate, să promoveze naţia în întindere însă prin procreaţie. Eminescu tinde să se realizeze ca un promotor al ei prin creaţie, în adîncime". Tatăl poetului l-ar dori pe acesta, integrat vieţii comune, existenţei imediat răsplătitoare, un om care vrea ceeace vrea şi societatea din jur... Mihai evoluează însă departe de asemenea dorinţi şi calcule. El se singularizează. Ironiile familiei rămîn fără protest imediat. Replica o va da mai tîrziu opera, nu creatorule ei.

In şcoală, Eminescu nu depăşeşte linia unui elev mediocru. Dogmatismul şi rutina didactică îi repugnă. Conformismul îi este duşman. El învaţă tot ceea ce îl atrage. „Este atras de istorie în latura ei quasi-fabuloasă şi naţionalistă, de mitologie, de poezie şi este desgustat de aritmetică şi alte exactităţi". Pentru spiritul independent al lui Eminescu, şcoala era neîncăpătoare, diploma o... zădărnicie. „Geniul este instructiv în manifestarea lui, fără niciun fel de orientare practică. Cînd trupa teatrală a venit la Cernăuţi, tînărul a văzut în ea o întrupare mai înaltă decît şcoala, întruparea poeziei şi deci a fugit... cu poezia".

„Umblarea poetului prin ţară devine simbol al legăturii poetului cu toate părţile romînismului". In eul lui profund, rătăcirile acestea pe tot pămîntul ţării, se transformau într'o sinteză unitară a sufletului romînesc. Serbarea dela Putna, pregătită cînd poetul se găsea în cetatea muzicii, obiectivează

substraturi din conţinutul tainic al naţionalistului Eminescu...

La Junimea, poetul se manifestă ca o fire retrasă, meditativă. Căuta pe esteticianul din Maiorescu, umorul sănătos din Creangă; vroia senzaţia naturii, brutalitatea instinctuală a vieţii; încerca o coborîre în pătura săraca a poporului de jos, căreia a ştiut să-i afecteze o însemnată porţiune din lupta sa.

Ca funcţionar — lipsit de diplome — Eminescu a excelat prin corectitudine. Subalternii, cînd i-a avut, au găsit într'însul un sfătuitor blînd şi competent, iar superiorii un om de critică violentă a tuturor greşelilor. Eminescu nu lucra pentru vieaţa materială, pentru istoria neînsemnată şi trecătoare. El descria arcul unei finalităţi eterne. De aceea, ideile lui au rămas în majoritatea lor neînţelese de contemporani.

Rezonanţa lirică a sufletului eminescian dovedeşte un mod propriu de a interpreta iubirea. Eminescu a iubit prin interiorizare. El şi-a prelungit flacăra adolescenţei pînă dincolo de limitele ei biologice. „Eminescu vrăjeşte prin tinereţea lui inalterabilă, prin extraordinara lui putinţă de a se lăsa mâhnit de necorespunderea în iubire la o vîrstă cînd oamenii găsesc alte mîngîieri:

Pe aceiaşi ulicioară
Bate luna în fereşti,
Numai tu de după gratii
Veşnic nu te mai iveşti."

Vieaţa poetului se împleteşte indestructibil cu opera sa. Eminescu nu poate fi gustat decît din ceea ce a înfăptuit. Destinul lui vorbeşte prin însăşi structura operii. Şi esteticul său tragic nu poate fi intuit înafara acestuia.

v i. ch.

„Pămîntul" lui Eugen Cialic dela Călăraşi — Ialomiţa, continuă a fi una dintre revistele bune din provincie.

Numărul din August ne aduce semnăturile: L. S. Belciu, care scrie un articol: In slujba Naţiei, criticînd moravurile sătesti ale acelora care conduc satul şi duc o politică culturală de izolare, boicotare a căminului cultural.

Corneliu Rudescu în: Planul economic național, ne arată tendința Statului de a-și dirija economia națională, ca în alte state, planul și realizările Institutului Național de Cooperație.

Literatură semnează: Eugen Boureanu, Cazul, o nuvelă. E. Ar. Zaharia în: Toți se întorc, un vers de factură epică. Poetul bucovinean, din generația tînără de poeți, are un vers epic. Ion Aurel Manolescu: Altfel de primăvară; Ilie I. Ibmrescu: Balcic; Constantin Barcaroiu: Vara, etc. •

Cronica, cu ultimele noutăți ale vitrinei, o pune la punct Eugen Cialîc.

„Romînia literară". In: Astra, bastion de cultură și rezistență națională, ne trece în revista istoricul vechii societăți din Ardeal, viața intimă legată a societății de problemele culturale, social-economice și lupta dîrză a intelectualilor ardeleni, pe care au dus-o pentru trezirea și menținerea conștiinței naționale, în massele populare.

Inființată la 1860 de Andrei Șaguna, Alexandru Șterca Șuluțiu. In decursul celor 75 ani de existență Astra a avut conducătorii: Andrei Șaguna 1861 — 1867; Vasile Popp 1867 — 1875; Iacob Bologa 1875 — 1877; T. Cipariu 1877 — 1879; George Barițiu 1889 — 1895; I. M. Moldovanu 1895 — 1901; A. Mocosur 1901 — 1904; Iosif Șterca Șuluțiu 1904 — 1911; A. Bîrsanu 1911—1922; Vasile Goldiș, 1923—1932. Azi „Astra" este condusă de prof. Iuliu Moldovanu.

„Astra", este o asociație culturală care a jucat un rol istoric în viața ardelenilor. Despre poetul Ion A. Lapedatu redacția scrie un pios omagiu. Pagini din literatură Ardealului sunt redate din operele lui I. Gorun și I. Slavici, George Nichita scrie despre: Pictorii romîni din Ardeal; Iliu: Varșovia, repartagiu.

Poeții morți în războiu — din Franța semnează: Koland Dorgelès.

Literatura: I. Agîrbiceanu: Intîiul zbor; Const. Virgil Gheorghiu: Trei poeți ai Ardealului — Trei poeți ai gliei: Octavian Goga, George Coșbuc și Șt. A. Iosif. Eusebriu Camilar: Tata. Ilarion Mateescu scrie o frumoasă nuvelă: Des-

părţirea care uneşte, fiind reţinută pentru premiu. Versuri semnează: A. Stamatiad şi Const. Bivolaru.

Critica muzicală: Interpretarea lui Chopin, de Virgil Gheorgiu.

G. M. Ivanov, semnează un studiu despre scriitorul Leonid Andreev.

Revista revistelor, cronica culturală, e bogat susţinută.

Romînia literară, aduce frumoase contribuţiuni publicisticei romîneşti, face o educaţie literară prin publicarea operelor scriitorilor clasici de ieri şi contemporani şi are în programul ei lansarea scriitorilor tineri.

„Facla" săptămînalul lui Ion Vinea, aduce preţioase informaţii despre evenimentele în curs din Europa. Un ziar bine informat, care culege informaţiile din presa europeană.

Numărul din 11 Septembrie, aduce colaborarea lui Mareşal Petain: Doctrina frontului continuu; General Ludendorf: Formele războiului total, arătînd mijloacele de luptă ale armelor moderne, cooperaţia între armatele terestre, aeriene şi navale. General Chauvineau: Mai este posibilă o forţare a fortificaţiilor? Războiu şi Pace, de Pricus.

Siegfried—replică la linia Maginot, date asupra fortificaţiilor germane, care a fost construită recent şi care e mult inferioară liniei de fortificaţii Maginot.

„Facla" ca şi „Azi", sunt ziare care aduc informaţii preţioase asupra beligeranţilor. **M. S.**

„Sănătatea" — anul XXXIX — Nr. 7, pe Septembrie 1939. Redacţia str. Triumfului Nr. 7 Bucureşti V. Abonament 200 — lei.

Considerăm ca o datorie de a recomanda colegilor această neîntrecută şi unică revistă.

Va fi un sfătuitor ori cui va vrea să-şi apere casa şi copiii de boli şi un bun îndrumător pentru învăţătorii ce se interesează cît de puţin de sănătatea şcolarilor săi.

Revista este bogat ilustrată, e scrisă pe înţelesul tuturor şi cuprinde o întreagă comoară de cunoştinţi.

Dăm sumarul acestui număr:

Sănătatea socială. Amintiri despre Doctorul I. St. Furtună, de *Maria H. Furtună*; Nervii omului de mîine, de *Dr.*

An. A. Toma; Ofensiva sanitară şi începerea cursurilor şcolare, de *Dr. Sam. Watts;* Copilul arierat, de *Emil Feder.*

Sănătatea satelor. Hrana săteanului romîn, de *C. Grigorescu;* Sătenii au frică de spital, de *Dr. Sam. Watts;* Alcoolismul (urmare), de *Prof. Dr. Em. Elefterescu;* O metodă simplă de a cunoaşte dacă o apă e bună de băut, de *Dr. St. Ichim.*

Sănătatea sexuală. Un nou tratament al blenoragiei la femei, de *Dr. Sylvain Rosen;* Săteni! Urmaţi cu încredere tratamentul antisifilitic, de *Dr. Sava.*

Sănătatea femeilor. Perioada critică a femeii, de *Dr. S. R.;* Pălăria şi igiena părului, de *Docent Dr. Aurel Voina;* Vaccinoterapia antiacneică, de *Dr. F. Grünfeld;* Cum să trăiască şi de ce să se ferească persoanele predispuse la isterie, de *Dr. M. A. Ronovici;* Cîteva sfaturi bune: Contra unghiilor ce se rup uşor; Pentru femeile slabe; Zerul de lapte un medicament de folos, de *Dr. Gospodaru.*

Sănătatea copiilor. Scrisul drept — scrisul oblic, de *Dr. M. Crepieux-Paris;* Reguli pentru şcoli şi şcolari, de *Dr. V. Bianu* şi *Dr. I. Glăvan;* Patru porunci pentru mame; Nu! Nu! Nu! Copilaşi cari îşi sug degetele, Somnul copilaşilor, Copii anemici la faţă, Să umble copilaşii desculţi.

Sănătatea pentru toţi. E periculos să bem apă după ce am mîncat fructe? Strugurii şi higiena dinţilor, Nu ţineţi pîinea sub braţ, Nu mîncaţi fructe nespălate, Lamblia intestinalis—un parasit al intestinelor, de *Dr. I. M. Marcu;* E oare adevărat Că transpiraţia de efort şi cea provocată de căldură nu sunt identice?... Căderea părului e un semn de boală? de *Dr. Jesetu;* Durerile de cap, de *Dr. En. C. Falu;* Fructele, de *Prof. H. Labbé*-Paris; Fructele vindecătoare, de *Dr. Pomescu;* Cum să trăiască şi de ce să se ferească cei predispuşi la ameţeli, de *Dr. R.;* Sfaturi şi îndrumări igienice, de *Dr. Sigma;* Ceaiul de paparoane, Gutuile ca medicament, Contra gingivitelor, Pepenele verde, Sarea amară, Contra gazelor intestinale, Rapiţa ca medicament, Aftele (mărgăritărelul), Dozarea medicamentelor, Petele de coloarea drojdiei de vin, Favorizarea creşterii copiilor.

Sănătatea artistică şi literară. Micele şcolăriţe, tablou de *Reisenbikler*; Dr. I. St. Furtună (portret), Bucătăriile la ţară, desen de *V. Precup*; Copiii mîncînd fructe, tablou de *Murillo;* Durerea de cap, Ameţeala, Goana după ferecire, desen, Povara, versuri de *N. Iorga;* Fericire, versuri de *Gallia Tudor;* Mîhnire, versuri de *Zaharia G. Buruiană*; Pinişor sub lună plină, versuri de *Theodor Rosen;* Cîntă-ţi cîntecul, versuri de *Ion C. Ionescu;* Mort, versuri de *I. Loga;* Vara, versuri de *Const. Barcaroiu*; Emile Zolla, văzut prin prisma medicinei, de *Dr. Archivaru;* Furculiţa în trecutul medicinei, Aţi ştiut? Ioan Piurariu, de *Prof. Dr. Lupaş*; Medicina de altă dată, Ce mîncau boerii romîni în secolul al 18-lea, Cărţi şi reviste, Hapuri pentru buna dispoziţie.

„Pentru Inima Copiilor" — anul XV Nr. 3—6, redacţia — N. Ghiţea, Valea Dragului — Ilfov. Abonament — 120 pe an.

Una diu cele mai simpatice reviste pedagogice. Lipsită de bombasticismul aiuristic al multor reviste cu pretenţii ştiinţifice — aduce un real aport prin articolele bine studiate, scrise într'un limbaj accesibil oricărui mediu intelectual şi prin nota de practicism necesară nouei vieţi şcolare.

D-l I. Nisipeanu semnează în: Educaţia intelectualistă sau oportunistă?

D-sa abordează o dureroasă problemă pentru educatori, dureroasă prin contrastul dintre cerinţele vieţii sociale şi cerinţele educaţiei morale.

Reproducem un pasagiu:

— „Educaţia morală ţinteşte să creeze oameni altruişti, desinteresaţi, virtuoşi, modeşti, aplecaţi spre bunurile intelectuale... dar în societatea de azi, cu moravurile ei se pare, adînc înrădăcinate, se trăieşte mai lesne, mai comod, cu aplecări fundamental opuse: triumfă mai degrabă şi mai mult în societatea de azi egoiştii, interesaţii, profitorii, cinicii, amoralii, leneşii, îngîmfaţii, obraznicii, materialiştii. Crescînd pe copii, şi în familie şi în şcoală, în spiritul celor dintîi însuşiri, crezînd că aşa îi înarmăm mai bine pentru viaţă, facem în fond, altceva, decît să-i dezarmăm, să le croim un *suflet* neadaptabil la mediul de azi şi, ca atare, sortit la fel de fel

de suferinţe din partea semenilor, sortit să fie în cel din urmă învins, sdrobit?"

Susţine că cu toate pretenţiunile părinţilor ca şcoala să dea spiritului elevilor o agilitate ce ar ajuta la crearea carierei, ca şcoala să desvolte mobilitatea prin care viitorul cetăţean s'ar acomoda cu mai multă uşurinţă mediului — cu toate acestea — şcoala trebuie să propovăduiască idealismul şi să creeze idealişti — acesta fiind rostul ei.

Aduce o sumă de dovezi prin care demonstrează că orientarea materialistă şi oportunistă a vieţii e departe de a asigura triumful şi fericirea, producînd în cele din urmă deziluzii, desamăgiri, zile amare şi căderi tragice, pe cînd educaţia idealistă crează celor ce o primesc, satisfacţii trainice, curate şi rodnice.

Florian Stănică vine cu „Intrebările copiilor" şi „Jocurile copiilor" — două articole bine documentate şi de o reală valoare.

Mai semnează d-l I. Nisipeanu (Geometria în legătură cu realităţile înconjurătoare), d-l N. Ghiţea (Problema timpului), d-l T. Geantă (Invăţămîntul muzicii în şcoala primară).

Literatura este reprezentată de d-na Speranţa Nisipeanu (Marea fermecată), Silvia Davidescu (Poveste adevărată, Tiviu Teodor (Eu şi Lizica).

A apărut **„Şcoala şi vieaţa"**, revista Asociaţiei Generale a Învăţătorilor din Romînia, an. X, Nr. 1—3, pe Septemvrie—Octomvrie 1939.

Număr omagial, închinat d-lui ministru D. V. Ţoni.

Colaborează distinse condee din lumea învăţămîntului şi cu'turii romîneşti: Teodor Iacobescu, Teofil Gh. Sidorovici, Rădulescu Motru, Simion Mehedinţi, Ion Simionescu, Apostol Culea, Ion Mihalache, Emanoil Bucuţa, Gr. Tăuşan, N. Dunăreanu, D. Iov, Stanciu Stoian, etc., etc.

Acest volum cuprinde şi activitatea tuturor secţiunilor judeţene, însoţite de fotografii documentare, drept serioasă contribuţie la un istoric al consolidării de breaslă a învăţătorimii.

P. Ţ.

Însemnări pe aripa timpului

„Isvoraşul"

O surpriză plăcută.

Am primit la redacţia noastră trei numere din revista „Izvoraşul" — organ de publicitate al Societăţii artistico-culturale „I. H. Rădulescu", de pe lîngă Şcoala Normală de învăţători „Mihai Viteazul" din Chişinău.

Dela întemeierea acestei reviste au trecut mai bine de 10 ani. A fost fondată de seria anului 1928.

Pe atunci era scrisă la schapirograf — acum e tipărită, fiind o publicaţie care dovedeşte destoinicia normaliştilor din Chişinău.

Născută din dorinţa unor frumoase exteriorizări tinereşti, de preocupări literare şi artistice ce caracterizează tineretul entuziast şi stăruitor la învăţătură, această revistă depăşeşte sfera acestor preocupări prin culegerea şi publicarea *folklorului* — din satele lor — contribuţie pentru care ei nu numai că merită toată lauda, dar acest lucru face din revista „Izvoraşul" dela Chişinău, o piatră preţioasă la studiul limbii, literaturii şi al culturii poporului nostru şi pentru cunoaşterea sufletului lui.

Iată o muncă cu rezultate pozitive, pentru care felicităm atît pe elevi, cît şi corpul profesoral.

Comitetul de conducere este format din elevii: Prohniţchi S., cl. VII — preşedinte, Veiţman M., cl. VI — vice-preşedinte, Vişinevschi S., cl. VII — redactor, Cehodaru E., cl. VII — redactor, Gane A., cl. V — secretar, Ochişor A., cl. VII — casier, Luca Gh., cl. VI şi Pricop A., cl. VII — cenzori.

Din numerile primite remarcăm următoarele bucăţi, care promit mult: „La Nisporeni", de Ionel Abotnei; „Tactică" şi „Pustiu" (versuri), de Cneagniţchi Gh.; „O vizită nocturnă", de Eugen Mîrzescu; „Luceafărul lui M. Eminescu", de Cehodoru Eug., „Isvoraşul", de Gane Art.; „Clipe trecute", de A. Pricop; „Necuratul", de Odobescu Victor; „Mîntuirea", de I. Podoleanu; „Note de excursie" şi „Desamăgire", de P.

Odoleanu şi multe alte tinere bucăţi pe care, din lipsă de spaţiu, nu le putem cita.

Să-i lăsăm pe elevi să vorbească. Iată ce spune *Cehodaru Eugen*, din cl. VII, în „Cuvînt înainte", cu care se începe primul număr din anul 1938:

„Existenţa acestei reviste în şcoala noastră a completat un gol, a încurajat producţiile originale, a stimulat şi canalizat energiile tinere ale celor zece generaţii de elevi, însfîrşit a trezit în mulţi interes pentru creaţia literară, într'un cadru modest desigur, care germina poate latent în sufletul lor în devenire, plin de atîtea năzuinţi frumoase. E un mijloc de încercare şi valorificare a puterilor proprii. Cred că e de prisos să mai spun cîtă bucurie şi cîtă emoţie se citeşte pe faţa celor care-şi văd creaţiile lor în coloanele acestei reviste".

Să mai vorbim de importanţa revistelor şcolăreşti?

Credem că nu-i nevoie.

Dar mai e ceva. Revista „Isvoraşul" mai are o menire. Ea face legătura absolvenţilor cu şcoala lor, ce i-a trimis în lume.

E un „fir argintiu" de amintire, menit să cimenteze legătura sufletească cu *matca* ce i-a născut şi crescut pentru frumoasa misiune de învăţător.

Cîţi dintre absolvenţii şcoalei îşi mai aduc aminte de revista lor „Isvoraşul"?

Ea după cît se vede — luptă cu greutăţi materiale; din nobleţă însă n'o spune.

Cei peste 200 de absolvenţi, dacă nu şi mai mulţi, cîţi vor fi fiind în vieaţă, o pot ridica, o pot ajuta. E o datorie faţă de copilăria şi tinereţea noastră!

Acuşi se va împlini un an de cînd un grup de absolvenţi — sub preşedinţia de onoare a Corpului didactic dela Şc. Normală, au luat iniţiativa întemeerei unei societăţi de cultură şi de binefacere a absolvenţilor acestei şcoli dela înfiinţarea ei şi pînă în prezent, cu scopul creării unui fond pentru formarea unei burse pentru un elev sărac şi stăruitor „bursa absolvenţilor" — dela această şcoală, — pentru ajutorarea anuală la mărirea localului şcoalei ce se proectează şi ajutorarea revistei „Isvoraşul".

Nu cred să fie coleg care să audă de această înjghebare de *ctitorie dăscălească* şi să nu-şi trimită *obolul* şi adeziunea la Şcoala Normală, unde ştie că a primit „lumină din lumină"!

Aşteptăm! Credem că nu ne vor desminţi răspunsurile colegilor.

La 8 Noembrie 1939 vom da publicităţii sumele trimise şi numele absolvenţilor ce şi-au trimis adeziunea.

Rugăm revistele Asociaţiilor judeţene învăţătoreşti din Basarabia — să reproducă apelul nostru de mai sus — ca să afle de el toţi absolvenţii normalişti dela Chişinău,

Urăm colegilor — din depărtare — un plin de căldură frăţească salut de *„Sănătate"*, iar revistei „Isvorașul", care ne-a prilejuit însăilarea gîndurilor de faţă — spor la muncă şi bucuria unor revederi într'o haină cît mai strălucitoare a unei sărbătoriri peste greutăţile împrejurărilor de acum, într'o casă nouă, cu *magicul dar* al unei semnificative ofrande dăscăleşti.

Absolvenţi ai Şcoalei Normale de învăţători „Mihai Viteazul" din Chişinău, cărora soarta v'a hărăzit poate o vieaţă îndestulătoare sau nu, daţi pentru locaşul unde aţi crescut şi pentru amintirea voastră, generaţiilor viitoare o pildă vrednică de voi, din ceeace vă prisoseşte şi, ceeace va fi cu mai mare bucurie primit, din ce nu vă prisoseşte.

Redacţia

Dacă tu iubeşti, dacă tu te rogi, dacă tu suferi — atunci eşti un „om".

Înţelepciune indiană.

* * *

Cu toate că oamenii nu ştiu ce e binele, totuşi îl poartă în sinea lor.

Confucius

REVISTE PRIMITE LA REDACŢIE

„Revista Asociaţiei Bălţi", anul XII, Nr. 6 -7 Iunie — Iulie. Revistă îngrijită şi mult simpatică prin modestia ei. D-l Gh. Cîrţu semnează studiul „Un poet uitat: Gr. Alexandrescu", studiu documentat, cu interesante citate din opera poetului.

D-l Bejan se ocupă de Serviciul Social.

Restul de interes local.

„Şcoala Romanaţului", anul II, Nr. 5—6 Mai — Iunie.

„Solidaritatea", anul XVII, Nr. 6, Iunie. Revista învăţăt. soroceni.

„Şcoala Sătmăreană", anul XVI, Nr. 6 — Iunie. Judeţul Satu-Mare.

„Învăţătorimea Vasluiană", anul V, Nr. 6 — Iunie.

„Izvor de vieaţă", anul XII, Nr. 5-6, Mai—Iunie. Jud. Tighina.

„Agricultura nouă", anul VI, Nr. 7-8, Iulie—August. Cluj.

„Ogorul Şcoalei", anul V, Nr. 10 — Iunie. Revista învăţătorilor din Turda.

„Şcoala vremii", anul X, Nr. 5—6, Mai—Iunie. Revista Asociaţiei învăţătorilor din Arad.

„Insemnări Ieşene", anul III, volumul VIII, Nr. 10 pe Octombrie.

„Revista Generală a Invăţămîntului", anul XXVII, Nr. 7—8, Septembrie—Octombrie. Bucureşti.

„Muncă şi Voie Bună," anul I, Nr. 14 pe Octombrie. Bucureşti.

* * *

Rugăm redacţiile ce primesc revista noastră pentru schimb, să ne onoreze cu aceeaşi atenţie, altfel vom fi nevoiţi să nu mai trimitem celor ce nu ne răspund după 3 numere.

BIBLIOTECA

Colegii, cari iau cărţi de citit dela bibliotecă, sunt rugaţi să nu le ţină mai mult de 2 săptămîni. Cei care au luat cărţi de mai mult timp, sunt rugaţi să le restituie îndată, pentru a nu li se reţine costul lor din salariu. Biblioteca e deschisă zilnic între orele 17—18.

CĂMINUL

Colegii care se opresc la Cămin, sunt preveniţi a da în primire bagajele sau cumpărăturile lor omului de serviciu, spre păstrare în camera de bagaje.

Căminul e deschis zilnic dela orele 7 pînă la 12½ noaptea. După această oră, intrarea e oprită.

Să nu te intereseze cantitatea ci calitatea admiratorilor tăi. A nu plăcea celor răi, e un prilej de mândrie pentru un om.

Seneca

* * *

Cel mai bun limbaj e cel cumpătat, cea mai bună vorbă e ceea ce a fost cu grijă gândită.

Când vorbeşti, cuvintele tale să fie mai bune ca tăcerea.

Proverb arab

Necrolog

† Nicolae Teslev

Incă o stea căzută de pe bolta cerului; încă un suflet trecut în ale veşniciei: Nicolae Teslev. Firul vieţii i-se curmă la o vîrstă cînd perspectiva existenţei viitoare a fiecărui om pare a fi învăluită în aurora eternei dimineţi. Avea 28 de ani. Locul de naştere îi este Zberoaia, iar anul cînd a smuls isvorului divin scînteia vieţii număra 1911 primăveri, dela naşterea Mîntuitorului. Şcoala primară şi-a făcut-o la învăţătorul din sat, după care a trecut la normala din Buzău. Făcea parte dintre elevii basarabeni trimişi în vechiul regat, spre a fi mai aproape de rădăcina romînismului. Aici l'am cunoscut ca pe un element înzestrat cu mari resurse de ordin sufletesc, ca pe un camarad blînd şi îndatoritor. Dincolo de şcoala normală, pe care a absolvit-o cu sucees — Nicolae Teslev a fost un misionar. Şi-a înţeles menirea în plinătatea ultimă a voinţei de realizare. Ca suplinitor la Grozeşti, ca titular la Mireşti, N. Teslev a muncit. Elevii l'au stimat. Au văzut într'însul un prieten, un sfătuitor..., colegii, un element demn de toată cinstea. La picioarele lui se desfăşura îmbietor, viitorul.

Avea familie. Destinul său era împletit cu al unei alte fiinţe. Jugul vieţii era purtat pe două gâturi. Răspunderi noui veniau să-i preocupe fiinţa. Dar... s'au dus toate. Toate... gînduri, dorinţi, familie, părinţi, şcoală, iluzii... Odihnesc în nefiinţă. In urma lui jale, plîns, durere adîncă. Un gol, căci la 1 Iulie 1939 a căzut o stea şi s'a stins un confrate. Somn uşor, iubite coleg!

Profor

„ŞCOALA BASARABEANĂ“

Apare lunar, afară de lunile Iulie şi August

Revista apare sub conducerea următorului comitet de redacţie :

Arhip I., Barbu D., Bălan Gr., Crihan P., Dragomir N., şi Neaga Vladimir.

Redactori : Petru Ţanţu, Vasile Chicu

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA :

„Casa Învăţătorului“, str. I. C. Brătianu, Nr. 87-a

CHIŞINĂU

Telefon 1839

Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază

ABONAMENTUL ANUAL :

Învăţătorii din judeţ şi municipiu . . . . . lei 100

„ „ alte judeţe . . . . . lei 120

Instituţiile . . . . . lei 200